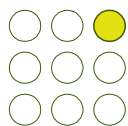

VOSEC

VLAAMS OVERLEG
SOCIALE ECONOMIE

JAARVERSLAG 2009

ACTIEPLAN 2010

Intro

In dit rapport fietsen we doorheen 2009 dat achter ons ligt en 2010 waarin we volop rijden.

Een breuklijn is voor de meeste initiatieven niet te trekken met de jaarwisseling. Daarom plaatsen we het verslag van 2009 samen met de krachtlijnen en vooruitzichten voor 2010. In bijlage vindt u dan een schematisch actieplan voor 2010.

We werken aan een systematische en constructieve lange termijn strategie waarbij de volgende parameters centraal staan:

1. Sociale economie in Vlaanderen meer zichtbaar, erkenbaar en werkbaar maken.
2. Een degelijke beleidserkenning en ondersteuning.
3. Een groene sociale economie onderbouwen.
4. Een structurele inbedding.
5. Hefbomen voor vernieuwing en uitbreiding.

VOSEC is het erkend overlegplatform voor sociale economie in Vlaanderen en wordt deels gefinancierd door de Vlaamse overheid. Sinds begin 2008 is deze financiering meer afgelijnd i.f.v. van een aantal actielijnen die gemeten worden op basis van de eindresultaten. Het globale Vlaamse subsidiebudget (onder meerwaardebesluit dat 40% uitmaakt van het totale VOSSEC budget) wordt voor 60% gekoppeld aan de eindresultaten van 3 vastgelegde actielijnen.

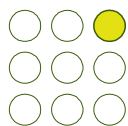
VOSEC ontwikkelt daarnaast nog een reeks trajecten die enerzijds vanuit het werkveld als vraag naar boven komen, maar anderzijds ook worden opgezet i.f.v. van de rol en plaats dat een overlegforum invult op vlak van informatieverspreiding, sensibilisering en professionalisering binnen het werkveld sociale economie en naar de stakeholders. Voor deze andere opdrachten wordt permanent andere financieringsbronnen aangesproken: dit gaat dan om federale en provinciale bijdragen alsook om een belangrijke input van verscheiden private sponsors.

We brengen hieronder de grote trajecten in zicht en zullen meer dan eens verwijzen naar de portaalsite www.socialeconomie.be, hét infokanaal dat dag aan dag de vinger aan de pols houdt en als het ware ons totaal actieveld ook met geur en kleur kenbaar en zichtbaar maakt.

Met meer dan 150.000 bezoekers in 2009 was wellicht ook JIJ één van de lezers.

Brussel, 21 april 2010

Inhoud

Intro	2
Inhoud.....	3
1. Een duurzaam sociale economie-beleid als rode draad	4
1.1. Verkiezingen en memoranda	4
1.2. Beleidsnota sociale economie	5
1.3. Werken aan een ondersteuningskader	5
1.4. Harmonisering van Groenjobs en MINA-werkers in 2010	6
1.5. Dienstencheques voor en door sociale economie in het nauw.....	7
1.6. Forum 'Sociaal ondernemingschap' in 2010	7
1.7. EU beleid en sociale economie.....	8
2. Sociale economie uitbouwen als een duurzaam economisch antwoord	9
2.1. Ecologisch verantwoord groenbeleid	9
2.2. Innovatie voor en door sociale economie.....	12
2.3. Maatschappelijke verantwoording en rekenschap = MVR.....	14
2.4. Een sterk HRM beleid voor dienstencheque-ondernemingen in de sociale economie	17
2.5. Wegwijs met cijfers voor sociale economie-ondernemingen	18
2.6. Mobiliteit als hefboom voor arbeidsparticipatie	19
2.7. Hefbomen voor een adequate aanpak van overheidsopdrachten	20
3. Mens centraal als ankerpunt voor de ontwikkeling van economische activiteiten	21
3.1. Doelgroepen focus voor sociale economie	21
3.2. NEXT: Omgaan met diversiteit	22
4. Een maatschappelijk draagvlak ontwikkelen ter ondersteuning van de visie van sociale economie	24
4.1. Een sterk merk sociale economie	24
4.2. Communicatie- en informatiebeleid intern en extern	24
4.3. Campagnes	31
4.4. Sociale economie op de campus	32
5. VOSEC als organisatie	36
5.1. Personeel	36
5.2. Financiën.....	36
5.3. Raad van Bestuur.....	37
VOSEC Actieplan 2010.....	39

1. Een duurzaam sociale economie-beleid als rode draad

1.1. Verkiezingen en memoranda

2009 was een Europees en Vlaams verkiezingsjaar. Voor een overleg en belangengroep is dat een niet onbelangrijke periode om de doestellingen scherp te stellen voor een komend beleid. Met de vertegenwoordigers van het hele werkveld sociale economie zijn twee memoranda opgesteld i.f.v. zowel het Vlaamse als het Europese niveau.

> www.vosec.be/publicaties/memorandumvlaams2009
> www.vosec.be/publicaties/memorandumeuropees2009

Om de boodschap van de sociale economie breed kenbaar te maken werden in het kader van de campagne 'Sociale economie op de campus' twee verkiezingsdebatten georganiseerd:

- Aan Universiteit Antwerpen voor de Vlaamse verkiezingen. Aan tafel zaten Caroline Gennez (sp.a), Margriet Hermans (Open VLD), Kris Peeters (CD&V) en Mieke Vogels (Groen!). Guy Tegenbos modereerde. Bea Cantillon en Josse Van Steenberge (Universiteit Antwerpen) gaven op tijd en stond hun kritische reflectie op wat ze hoorden.

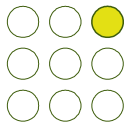
Kris Peeters: *"We moeten ons de vraag stellen hoe we willen ondernemen, hoe een bedrijf te runnen. We kunnen daarbij veel leren op wat hier is opgebouwd door de sociale economie."*

Bea Cantillon: *"De sociale economie zit nog te veel in het cocon van projecten die werken met kansengroepen. Veel bedrijven hebben een finaliteit op zich."*

"Het leek wel een anderhalf uur durende promotiespot voor sociale economie", besloot Greet Castermans achteraf.

Verslag:

> www.socialeconomie.be/nieuws/vlaamse-politici-kiezen-eensgezind-voor-de-sociale-economie

- Aan de KULeuven voor de Europese verkiezingen met Jean-Luc Dehaene (CD&V), Derk Jan Eppink (LDD), Annemie Neyts (Open-VLD), Bart Staes (Groen!) en Kathleen Van Brempt (sp.a).

Verslag: > www.socialeconomie.be/nieuws/europese-ruimte-voor-een-beleid-sociale-economie

1.2. Beleidsnota sociale economie

In aanloop van de regeringsvorming is een actieplan voorgelegd. Eens de regering was samengesteld en de verantwoordelijkheden verdeeld is een beleidsnota 2009-2013 vanuit heel de sector sociale economie voorgelegd aan de minister op een rondetafel op 23 september 2009. De beleidsnota van Vlaams minister van Sociale Economie Freya Van den Bossche spoort op vele punten samen met de VOSEC beleidsnota.

> www.vosec.be/dossiers/verkiezingen2009

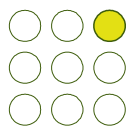
Het Vlaams Overleg Sociale Economie legde **10 centrale boodschappen** op tafel die voor de toekomst van de sociale economie een verschil kunnen maken. Met een sterke sector willen we Vlaanderen op sociaal én economisch vlak een toekomst geven. In 2020 moeten we hierop fier kunnen zijn.

1. Sociale economie erkennen als een volwaardig maatschappelijk en economisch werkterrein.
2. Sociale economie moet ook in een Europees kader een plaats en ontwikkelingsruimte krijgen
3. Een duurzaam en consistent beleid op vlak van financiering en structuren.
4. Decretale verankering van structuren die de sociale economie-ondernemingen en initiatieven een duurzame ontwikkelingsruimte geven.
5. Een eigen ondersteuningskader voor de sector sociale economie.
6. Regionaal versus federaal: sociale economie tussen twee vuren?
7. Visibiliteit van 'het merk sociale economie' onderbouwen via een verscheidenheid van communicatiemiddelen.
8. Het gecoördineerde overleg voor de sociale economie op Vlaams niveau is de gesprekspartner voor de uitbouw van de sector.
9. Samenwerking met een verscheidenheid van stakeholders om met meer synergie op lokaal en Vlaams niveau een gestroomlijnd beleid sociale economie te verzekeren.
10. Een beleidsverantwoordelijkheid sociale economie in de Vlaamse regering.

1.3. Werken aan een ondersteuningskader

In het kader van de beleidsnota van de minister en VOSEC is in het voorjaar 2010 een visienota opgesteld die de parameters vastlegt voor een toekomstig sterk uitgebouwd kader.

Deze nota vormt de basis van overleg met de minister op de rondetafel die plaats heeft op 21 april 2010. Nog vóór de zomer wordt een meer concreet plan in overleg met het beleid onder de loep genomen.

Samengevat zijn de volgende ankerpunten vast te houden voor een oriëntering van een toekomstig ondersteuningskader:

Doel van een ondersteuningskader

Behoeften van de sociale economie-ondernemingen staan centraal. Vanuit die doelstellingen wordt een kader of model versterkt om nog meer dan tevoren in te spelen op die behoeften.

Middelen

1. Een duurzame verankering van het ondersteuningskader wordt vooropgesteld.
 - Expertise vasthouden en kaderen op vlak van methodiek, management, doelgroepen-beleid.
 - Competentieontwikkeling van medewerkers van de ondersteuningskaders.
2. Rationalisering en afstemming van de ondersteuningsactoren met als centrale parameter de complementariteit en maatschappelijke meerwaarde.
 - Afstemming tussen de actuele ondersteuningsactoren onder elkaar.
 - Afstemming met reguliere actoren.
 - Afstemming met de initiatieven die door andere overheden worden ingevuld (provincies, lokale overheden e.a.).

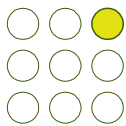
1.4. Harmonisering van Groenjobs en MINA-werkers in 2010

Eind 2009 heeft de Vlaamse overheid (Agentschap voor Natuur en Bos) een opdracht uitgeschreven onder de titel 'Administratieve vereenvoudiging van subsidiestelsels inzake sociale tewerkstelling voor natuur-, bos- groen- en milieubeheer'. Deze opdracht is toegewezen aan PricewaterhouseCoopers.

Concreet beoogt de opdracht de vereenvoudiging en harmonisering van twee stelsels van natuursubsidies gekoppeld aan tewerkstelling binnen de sociale economie: enerzijds de MINA-werkers uit de samenwerkingsovereenkomst 'Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling', en anderzijds de zogenaamde Groenjobs.

De resultaten van de opdracht zullen van het grootste belang zijn voor de verdere ontwikkeling van vaste opdrachten in groenbeheer voor overheden of andere semi-openbare verenigingen en dit op het niveau van zowel de activiteit als de financiering. Dit groenbeheer dat uitgegeven wordt aan sociale economie-ondernemingen verloopt vandaag via een gedifferentieerd en soms ongelijk financieringsmechanismen van MINA-werkers en Groenjobs. De doelstelling van de opdracht is om een kader te bekomen dat in een nieuw subsidiebesluit kan gegoten worden.

In de loop van 2008-2009 heeft het 'Groenoverleg sociale economie' al een aantal voorstellen ter bevordering van de vereenvoudiging en harmonisering voorgelegd aan het Vlaams beleid. Hierop wordt verder gewerkt in de komende maanden in overleg met de administraties Leefmilieu en Werk en Sociale Economie.

1.5. Dienstencheques voor en door sociale economie in het nauw

Het dienstenchequeverhaal blijft een successtory. Alleszins vanuit één kant bekeken: de klanten of gebruikers. De grote financiële kost vraagt echter voor bijsturingen vanuit het beleid. VOSEC volgt de stappen op dat terrein op.

Het beleid (federaal minister Joëlle Milquet) heeft oor om meer focus te leggen op de kwaliteit bij de dienstenchequeonderneming. Dit zou nagestreefd worden door:

- Meer controles op regelmatige basis.
- Strakkere erkenningsvoorwaarden voor dienstenchequebedrijven:
 - tijdelijke erkenning wordt geschrapt; eerst inschrijving in kruispuntbank nodig;
 - erkenning voor fysieke personen nog in discussie;
 - verplichte inlevering van de boekhouding door alle dienstenchequebedrijven en activiteiten;
 - charter opstellen over 'te leveren kwaliteit door dienstenchequeonderneming'; het is nog in beraad of dit een dwingend karakter zal krijgen; een werkgroep zal samengesteld worden om krijtlijnen van charter uit te tekenen.

Een gedifferentieerde financiering komt er niet, ook al is dit meermaals vanuit VOSEC bepleit om op die manier de kwaliteitsvolle dienstenchequeondernemingen meer ademruimte te geven. Het federale niveau schuift dit door naar de gewesten. De omkadering voor sociale economie-medewerkers is bevoegdheid van de regio's.

Het Vlaams gewest heeft daarbij wel de combinatie dienstencheques met invoeg geschrapt wat niet het geval is voor Brussel en Wallonië. Dit is o.a. gevolg van engere (of verkeerdelijke) interpretatie van de EU regelgeving.

De recente beslissing van het kabinet van minister Joëlle Milquet om een sociale dienstencheque in te voeren voor specifieke doelgroepen brengt opnieuw de sociale economie-ondernemingen in een moeilijker parcours. Ook hier rond wordt nog verder onderhandeld.

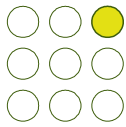
1.6. Forum 'Sociaal ondernemingschap' in 2010

In het kader van de Vlaamse en zelfs Europese doelstellingen 2020 om de heropleving van het economisch leven te versterken, willen we vanuit het brede sociale economie-veld het sociaal ondernemingschap als hefboom tot economische welvaart en welzijn profileren.

Zoals werkgevers en werknemers in het voorjaar 2010 een oproep hebben gelanceerd, doen we beroep op het breed maatschappelijk veld voor een versterking van het sociaal ondernemingschap. Wij willen *ondernemen* en *werken* in een duurzaam en maatschappelijk verantwoord economisch model. Tussen de roep om *ondernemen* enerzijds en *werk* anderzijds ligt de vraag hoe dit in een ander en bijgestuurd economisch model kan ingevuld worden om een antwoord te bieden op de crisis.

VOSEC zal daarom de Vlaamse regering en sociale partners oproepen om samen mee te denken over de transitie van onze economie in Vlaanderen waarbij sociaal ondernemingschap een hefboom wordt voor de invulling van maatschappelijke vragen en noden.

Een visienota wordt vóór de zomer voorbereid en een forum (1½ dag) georganiseerd.

1.7. EU beleid en sociale economie

1.7.1. Sociale economie moet ook in een Europees kader een plaats en ontwikkelingsruimte krijgen

Voor een maatschappelijk georiënteerde economie met aandacht voor de noden en vragen van de zwaksten in de Vlaamse samenleving is ook op het Europese forum nog een sterke opening te bepleiten.

De stroomlijning van de Vlaamse regelgeving in relatie tot de Europese richtlijnen is een belangrijke zorg die we delen met de overheden en ter harte willen nemen vanuit de sector sociale economie.

De goedkeuring in februari 2009 van een resolutie over de rol en belang van sociale economie in het verwezenlijken van de Lissabon doelstellingen geeft alleszins al een bemoedigend perspectief om sociale economie tegenover de staatssteunregelgeving een aparte plaats te geven.

> www.socialeconomie.be/nieuws/resolutie-van-het-europees-parlement-over-de-sociale-economie

Concreet rekent VOSSEC erop dat de Vlaamse politici op Europees niveau actief lobbyen om de unieke maatschappelijke rol van de sociale economie, die niet lineair onder vrije marktregels kan vallen, te versterken maar tevens dit ook als leidraad te nemen naar de vertaling op Vlaams niveau.

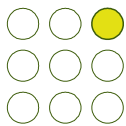
1.7.2. Het EU voorzitterschap van het triumviraat ESP-BEL-HON (2010-2011)

We rekenen erop dat in 2010, tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU, de Belgische vertegenwoordigers het concept sociale economie niet enkel vanuit de invalshoek maatschappelijke integratie belichten, maar haar plaats in meerdere domeinen (sociale economie en ondernemingschap, sociale economie en tewerkstelling, sociale economie en interne markt) promoten doorheen de structuren van de Europese Unie.

In het najaar (27-28 oktober) wordt in opdracht van de federale staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding Philippe Courard door SAW-B en VOSSEC een Europese conferentie georganiseerd over sociale economie. Deze wordt mede vanuit de 3 gewesten ondersteund.

Vooraf zal in opdracht van federaal minister Onkelinx ook een tweedaagse conferentie plaats vinden rond het thema van sociale diensten van algemeen belang waarvoor VOSSEC mede de inhoudelijke input zal verzorgen.

De agenda's voor beide conferenties worden voor de zomer bekend gemaakt.

2. Sociale economie uitbouwen als een duurzaam economisch antwoord

2.1. Ecologisch verantwoord groenbeleid

2.1.1. De economie moet groener

Deze boodschap hebben we niet alleen nodig om te voorkomen dat de planeet oververhit raakt, maar ook om Europa, België en Vlaanderen in het komende tijdperk - de energie- en klimaat eeuw - gezonder, rijker, innovatiever, productiever en veiliger te maken. Overheden investeren in het kader van deze strategie al geruime tijd in groen- en biodiversiteitsbeleid. De reden hiervoor is doorgaans de waardering van burgers voor groen en natuur. Groene gemeenten zorgen voor een leefbare woonomgeving, gezonde mensen, een verbondenheid met de natuur en extra pluspunten naar investeerders, bezoekers en werkenden. Deze stijgende vraag naar ecologisch groenbeheer levert een positieve return voor de economie: eco-innovatie in schone technologieën, waardevermeerdering van onroerende goederen en bijkomende lokale jobs in het ecologisch beheer van openbaar groen, in de toeristische sector en de horeca.

Sociale economie kan en kon op dit terrein niet stilstaan. De creatie van nieuwe groene diensten en jobs in de sociale economie is mede afhankelijk van de mate waarin groenondernemingen uit de sociale economie erin slagen gezamenlijk op deze groene ecologische golf in te spelen.

2.1.2. Wat te doen?

Om deze uitdaging aan te pakken, startte VOSSEC in 2007 een werkgroep 'Groenoverleg'. Zij is samengesteld uit vertegenwoordigers van groenondernemingen en personeelsleden van de ledenfederaties uit de sociale economie (Koepel Lokale DienstenEconomie, SST en VLAB). Een eerste stap bestond erin de sector in kaart te brengen en klaarheid te scheppen in het aanbod op het vlak van groenbeheer.

> www.socialeconomie.be/groenbeheer

Er werd de afgelopen paar jaren ook beleidvoorbereidend werk verricht. Verschillende partners binnen het 'Groenoverleg' hebben de afgelopen jaren veel ervaring met MINA-werking en Groenjobs opgebouwd in het kader van de klaverbladfinanciering vanuit het beleid leefmilieu. Op basis van verschillende consultaties bij de uitvoerders heeft het VOSSEC groenoverleg heel wat kritische succesfactoren in kaart gebracht voor een vertaalslag naar een werkbaar beleidskader. Zo'n kader moet vooral de nodige continuïteit voor de groenwerkers bieden.

Maar naast de beleidsvoorbereiding en -sturing, werd 'kwaliteit' al snel één van de centrale thema's voor het 'groenoverleg', en dit zowel natuurtechnisch, technisch, veiligheidstechnisch, milieutechnisch als organisatorisch.

2.1.3. Kwaliteitsversterking: hoe?

De kwaliteitswerking van het 'Groenoverleg' steunt op de volgende pijlers:

- Brede samenwerking van actoren in de sociale economie;
- themagerichte uitwerking van ecologische thema's;
- procesbegeleiding door experts;
- kwaliteitsversterkend voor groenondernemingen (met aanbevelingen voor kwaliteit);
- beleidsafstemming (het afstemmen van de kwaliteit van uitvoering op het gevoerde beleid op lokaal, Vlaams, federaal en Europees niveau).

Deze stuurgroep bakende drie thema's af, die in 2009 worden uitgewerkt:

1. Inspelen op overheidsopdrachten
2. Autochtone bomen en struiken
3. Biobrandstoffen en -oliën

De uitwerking van deze drie thema's gebeurde volgens een uniforme methodiek, die werd uitgewerkt in het 'Groenoverleg':

- Analyse van de praktijk (algemene enquêtering / steekproef);
- bepaling van de ideale toestand (visienota / vakexpert);
- bepaling van het wenselijke niveau (bijeenkomst met groenondernemingen);
- aanbevelingen en instrumenten voor kwaliteit (handboek).

2.1.4. Een tastbaar resultaat: het handboek ecologisch groenbeheer door sociale economie

Kennisdeling binnen de sector: van groenoverleg naar handboek...

Een 40-tal groenondernemingen uit de sociale economie gingen in 2009 de uitdaging aan: ze legden hun kennis en ervaringen samen in het groenoverleg. Ze bespraken nieuwe evoluties in normering en technieken op vlak van groenbeheer. De eigen praktijk rond de thema's overheidsopdrachten, biobrandstoffen en autochtone bomen en struiken werd aan de hand van een uitgebreide enquête geanalyseerd.

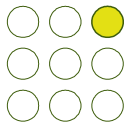
Per thema werd een expert erbij gehaald die in dialoog met de groenondernemers de band tussen de huidige praktijk en de ideale toestand onderzocht. Rekening houdend met de haalbaarheid en de maatschappelijke verwachtingen werden concrete aanbevelingen voor de praktijk geformuleerd. De neerslag van dit leerproces is gebundeld in de eerste drie delen van dit handboek.

...en weer terug

Dit is uiteraard geen eindpunt. Er is nog voldoende plaats in deze map voor nieuwe hoofdstukken.

Het groenoverleg gaat door en behandelt stap voor stap nieuwe thema's. Het zijn stuk voor stuk thema's die aansluiten bij de behoeften en verwachtingen van de groenondernemers, maar ook bij die van de overheid en de klanten.

Het programma voor de komende maanden is ambitieus:

beheerplanning, preventie, marketing en communicatie, water- en bermbeheer, groen op industrieterreinen, exotenbeheer, gifvrij beheer, agroforestry... We kiezen naast algemene en natuurthema's ook voor nichethema's waarrond experimenten stilaan vorm krijgen. Pionierswerk dat in het groenoverleg op de voet wordt gevolgd en voor iedere sociale economie-onderneming een meerwaarde zal betekenen.

2.1.5. Sterke uitbouw in 2010

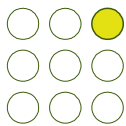
Dit kwaliteitstraject heeft in 2009 belangrijke impulsen gegeven aan groenondernemingen in de sociale economie om rond de drie uitgewerkte thema's een beleid te voeren. Uit deze ervaringen volgen de belangrijkste actielijnen voor 2010.

- Het verderzetten van het kwaliteitstraject met het uitwerken van zeven bijkomende thema's;
- het ontwikkelen van een kader voor spin-offs, rond vragen die volgen uit het eerste werkingsjaar;
- de opvolging van een beleidstraject dat een harmonisering van de MINA-werkers en de Groenjobs voorziet.

Voor de werking van 2010 is beslist om de volgende zeven thema's uit te werken volgens de uniforme methodiek, die ook al in 2009 gebruikt is:

1. Gifvrij beheer: hiermee wordt aansluiting gezocht bij het 'Decreet op de reductie van bestrijdingsmiddelen', waarbij overheden momenteel nog volop in de omvormingsperiode zitten (tot 2014). We gaan ervan uit dat de uitvoering van het decreet positieve effecten zal hebben op de tewerkstelling in de sociale economie (sterke stijging van de nood aan arbeidsintensieve activiteit).
2. Beheersplan: zowel in het beheer van natuur- en bosgebieden als van landschappen en parken is het beheersplan een verplicht, zo niet sterk gestimuleerd instrument en dit in toenemende mate. Het is zeer belangrijk dat sociale economie-ondernemingen hier zicht op hebben, een eigen lezing of bijdrage kunnen ontwikkelen en de dialoog met de bevoegde overheden en klanten kunnen aangaan.
3. Eco-clusters bedrijventerreinen: in het kader van parkmanagement enerzijds en het belang van ecologie voor de bedrijfsvoering en de marketingstrategie van bedrijven anderzijds, wordt kwaliteitsvol en gezamenlijk groenbeheer een belangrijk item voor groenbedrijven. Hiermee goed omgaan is een noodzaak in de nichebepaling van sociale economie-ondernemingen.
4. Exotenbeheer: de bestrijding van agressieve exoten is nu reeds een belangrijke activiteit in de groensector sociale economie, en is één van de topprioriteiten in het Europese beleid rond biodiversiteit. Ook de focus op soorten wordt breder (van Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik naar Grote waternavel, Stierkikker, enz).
5. Waterbeheer: met de stilaan verbeterende chemische kwaliteit van het oppervlaktewater en met de toenemende zorg voor integraal waterbeheer neemt het belang van kleinschalig beheer van waterlopen en waterpartijen sterk toe. Hier ligt een nieuwe niche met een belangrijke ecologisch en maatschappelijke functie.
6. Agroforestry: op vraag van Wervel wordt bekeken welke bijdrage sociale economie-ondernemingen kunnen hebben in het ontwikkelen van deze nieuwe gemengde vorm van bosbouw en landbouw.
7. Preventie: een praktijkgroep actief in Oost-Vlaanderen o.l.v. de Wase Werkplaats met medewerking van Groep Intro, Grijskoot, Lokeren, Beveren en Spoor 2 wil dit thema uitwerken en inpassen in het kwaliteitstraject.

Op **9 december** wordt dit gehele kwaliteitstraject opnieuw afgesloten met een **conferentie** en de voorstelling van het aangevulde volledige handboek.

2.2. Innovatie voor en door sociale economie

2.2.1. NEXT¹-tafels voor innovatie

De Expertisetafel Innovatie is tot stand gekomen vanuit een dubbele noodzaak: enerzijds is er de bestaande (economische) nood: innovatie is voor iedere ondernemer een noodzaak om zijn competitief voordeel te behouden en toekomstig succes te verzekeren. Anderzijds behoort innovatie tot de basisopdracht van elke onderneming in de sociale economie: innovatie als noodzaak om op nieuwe of veranderende sociale, maatschappelijke en ecologische noden in te spelen.

De sessies boden een combinatie van vorming en intervisie o.l.v. een professionele procesbegeleider (i-propeller, spin-off van de Hogeschool-Universiteit Brussel - www.i-propeller.com). Na een uitgebreide consultatieronde van het netwerk en de procesbegeleiders, werd besloten om in te spelen op de groeiende markttrend van lokale productie en consumptie, en hier vernieuwende dienstenconcepten voor de sociale economie aan te koppelen.

Gedurende twee dagen kregen de deelnemers de kans om (praktijkgericht) te leren hoe sociale en economische meerwaarde hand-in-hand kan gaan in een innovatieproces.

De sessies vertrokken van volgende basisvragen:

- Welke vernieuwende concepten kunnen we ontwikkelen op het bedrijfsniveau om in te spelen op deze groeiende markttrend?
- Welke instrumenten moeten we op sectorniveau ontwikkelen om lokale productie te faciliteren?

De invulling van de sessies was als volgt verdeeld:

- Programma dag 1: voorstelling van ideeën, toepassing van producten-diensten interface, doorlichting van innovatiemethodes, verklaring business models, bespreking opportuniteiten in de sector, toepassing van wijzigende omgeving.
- Programma dag 2: feedback, uitbouw actieplan innovatie, aanbevelingen voor de sector, persoonlijk gesprek met procesbegeleider over eigen ideeën / innovatieprojecten.

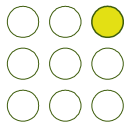
Aan de sessies namen een twintigtal actoren uit sociale economie-ondernemingen, verspreid over Vlaanderen, deel.

De NEXT Innovatie heeft aangetoond dat er bij sociale economie-ondernemingen een duidelijke nood bestaat aan ondersteuning van innovatie op maat van de individuele onderneming in relatie tot een groepsaankpak.

Vaststellingen en conclusies van de sessies:

- Er is een groot (ideeën)potentieel aanwezig.
- De uitwisseling van vragen en mogelijke ontwikkelingspistes gaf sommige ondernemers een *boost* om concreter aan de slag te gaan.
- Een professionele input kan uit het groepsgebeuren gehaald worden.
- Een gemeenschappelijke aanpak van innovatie kan het verschil maken: je kan sneller een product / dienst ontwikkelen tegen een lagere kostprijs, *de facto* sneller vermarkten en zo meer resistentie tegen mogelijke crisissen opbouwen.
- Een sturing, coaching bleek nodig om de processen te stimuleren en op de juiste routes te plaatsen.
- De creatie van een neutraal platform als mediator tussen (potentiële) partners is gewenst. De spanning tussen het delen van ideeën en het realiseren van ideeën noodzaakt immers een veilige

¹ NEXT = Netwerk Expertise Tafel

ontwikkelingsomgeving en 'betrouwbare' partners, waar doelstellingen, rollen en verwachtingen duidelijk gesteld worden.

2.2.2. Strategisch Innovatie Netwerk voor Sociale Economie: een meerjarenplan voor marktinnovatie

2.2.2.1. Proliferatie van innovatie in sociale economie: vele kleintjes maken *geen* groot...

Een status questionis... Een veelheid van kleine en grotere initiatieven zijn in volle opstart. Innovatie is soms een modewoord en vooral ook een inrijpoort voor subsidies. Een kenmerk is dat vele initiatieven rond innovatie vandaag naast elkaar opereren, soms niet echt innoverend werken, en een heruitgave zijn van wat reeds gekend is. Het meest opvallende is dat de 'goede' innoverende initiatieven zich meestal op microschaal afspelen, nl. binnen één of hoogstens een paar ondernemingen. Multiplicatoreffecten of hefboomen zijn er in vele gevallen niet ontwikkeld.

Onder de noemer van innovatie vinden we projecten op vlak van sociale innovatie (HR-beleid), organisatie innovatie (procesaangepassing of werktuigontwikkeling i.f.v. doelgroep) en productontwikkeling. Deze laatste vorm van innovatie komt het zwakst aan bod. Productinnovatie heeft juist nood aan de open innovatieaanpak en hefboomeffecten die verder dragen dan één onderneming. Cfr. ontwikkeling van het fietspuntenconcept.

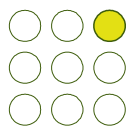
Op deze kleinschalige en gefragmenteerde aanpak binnen de sociale economie speelt de overheid in. Of *vice versa*? De aanpak van de overheid lijkt eerder versnipperd. We vinden een amalgaam aan projectmatige overheidsinitiatieven en -financiering met mogelijke linken naar innovatie in de sociale economie.

Uit de ervaring en vooral de SWOT analyse die werd opgesteld binnen de NEXT sessie rond innovatie, is het concept Strategisch Innovatie Netwerk Sociale Economie gegroeid.

2.2.2.2. Samenwerking en uitwisseling van expertise tussen de sociale economie-ondernemingen wordt maximaal uitgebouwd

Met een strategische innovatie aanpak wil VOSSEC op een gecoördineerde wijze nieuwe marktontwikkelingen ondersteunen voor groei van ondernemingschap en tewerkstelling. Het gaat daarbij heel duidelijk om de ontwikkeling van producten en diensten op de markt, die bijgevolg meer tewerkstelling kunnen opleveren voor doelgroepmedewerkers en reguliere medewerkers.

Via een **open innovatiestrategie** worden nieuwe marktsegmenten verkend en omgezet in zinvolle maatschappelijke en economische pistes. De sociale economie-ondernemingen zijn vandaag reeds werkzaam op meerdere terreinen zoals milieu, mobiliteit, zorg, assemblage, groen enz... Nog meer investeringen in nieuwe niches zijn nodig. Deze kunnen versterkt worden door meer te zoeken naar koppeling van verscheiden werk- en beleidsdomeinen. Zo zijn er mogelijkheden in de uitbouw van de groene economie, wonen voor kansengroepen, de steeds groeiende zorgvraag, de verbreiding van mobiliteit met de fiets, afvalbeheer, enz.

VIJF doelstellingen voor een Strategische Innovatie Netwerk Sociale Economie (SINSE) in Vlaanderen:

1. Realiseren van een **transitie** in het werkveld sociale economie rond de aanpak van ontwikkeling van markten (i.f.v. producten en diensten) via strategische innovatie.
 - ➔ afstemmen van middelen en capaciteiten
 - ➔ open innovatie ter versterking van meerdere ondernemingen; concurrentie vervangen door co-competitie.
2. **Groei van tewerkstelling** bevorderen: jobs!
 - ➔ tewerkstelling van kansengroepen en reguliere medewerkers
 - ➔ binnen sociale en reguliere economie via brugontwikkelingen op meerdere terreinen.
3. **Versterking van ondernemingschap**: *it's business!*
 - ➔ ondernemingscapaciteit versterken via gestuurde en begeleide innovatieontwikkeling. Opzet – inzet – resultaat binnen een sterk gestuurd kader.
 - ➔ financiële capaciteit van sociale economie-ondernemingen onderbouwen; gedifferentieerde kapitaalinzet.
4. **'Slim geld'** aanwenden om beter en meer resultaten te boeken.
 - ➔ basisinjectie van middelen door overheid hebben een dubbele return: *value for money*
 - ➔ resultaatgericht op vlak van ondernemingschap en tewerkstelling.
5. Economie **mét waarden** uitbouwen
 - ➔ producten en diensten i.f.v. maatschappelijk relevante vragen.
 - ➔ sociaal ondernemingschap als grondslag.

Voor de uitwerking van deze 5 doelstellingen is een methodische uitgewerkt die de sociale economie-ondernemingen op een intense en dynamische wijze van idee/concept naar uitvoering van het ondernemingschap moet brengen.

2.3. Maatschappelijke verantwoording en rekenschap = MVR

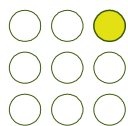

MAATSCHAPPELIJKE

VERANTWOORDING & REKENSCHAP

> www.expertisepunt.be/vosec/mvr

2.3.1. Rekenschap kunnen geven: doen wat we zeggen en zeggen wat we doen

De sector van de sociale economie definieert zichzelf als *"een verscheidenheid aan bedrijven en initiatieven die in hun doelstellingen de realisatie van bepaalde maatschappelijke meerwaarden voorop stellen en hierbij de volgende basisprincipes respecteren als voorrang van arbeid op kapitaal, democratische besluitvorming, maatschappelijke inbedding, transparantie, kwaliteit, duurzaamheid."*

Maar welke set van waarden worden dan gerealiseerd?

En vooral: hoe maken we deze zichtbaar?

En hoe kunnen we meten of we daarop vooruitgaan?

De sector van de sociale economie wil betrouwbare informatie kunnen verspreiden over het gevoerde sociaal, ecologisch en economisch beleid en de behaalde prestaties op de verschillende terreinen. Daarvoor werd het project "Maatschappelijke Verantwoording & Rekenschap" (MVR) opgestart.

Het is de ambitie van het MVR-project om een toegankelijke en eenvoudige methode te ontwikkelen, waarmee de meerwaarde van het sociale economie ondernemerschap haarfijn kan aangetoond worden. We hebben het regelmatig over onze meerwaarde voor mens en samenleving, maar tussen zoiets zeggen of schrijven en het zwart op wit aantonen van deze meerwaarde ligt een wereld van verschil.

Bij ingewijden roept sociale economie eerder veelkleurigheid en complexiteit op. En voor het brede publiek heeft sociale economie vaak helemaal geen kleur: een winkel is een winkel, een fiets is een fiets, groenten zijn groenten,... Voorvoegsels zoals "kring", "sociaal", "coöperatief" of "beschut" vormen geen garantie op een goed inzicht in waar de sociale economie werkelijk voor staat.

Nochtans zorgen elke dag honderden ondernemingen in de sociale economie voor productie, distributie, tewerkstelling, innovatie en winst. Maar altijd met het doel voor ogen dat de mens, de maatschappij en het milieu er moeten bij winnen: iedereen win(s)t.

Het MVR-kader zal een werkinstrument worden om deze maatschappelijke winst of meerwaarde objectief vast te leggen: aantonen dat we doen wat we zeggen.

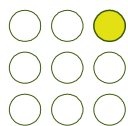
Met deze gegevens in handen kan een sociale economie-onderneming rekenschap voor haar activiteiten geven aan de samenleving, maar ook rekenschap vragen aan anderen: zeggen wat de doen.

2.3.2. Instrumentarium

Er bestaat een rijk gamma aan managementinstrumenten, waarvan sommige zeer specifiek en andere alomvattend zijn of pretenderen dat te zijn: Herman (HRM), Balanced scorecard, diverse systemen van kwaliteitsmanagement, Trividend-tool (financieel beheer en rendabiliteit), SROI,...

Het project MVR gaat niet om een evaluatie van het beleid of van het management in sociale economie-ondernemingen. De doelstellingen zijn wel: het vaststellen en omschrijven van de door de sociale economie gerealiseerde maatschappelijke meerwaarde en impact, en de vertaling daarvan in een bruikbaar (instrumenteel) kader.

Of en op welke manier dit gevolg is van en consequenties heeft op het management van de onderneming is een element van secundaire orde en zal bevraagd worden vanuit een technisch-verklarende invalshoek: "Hoe heeft de sociale economie-onderneming iets gerealiseerd?"

2.3.3. Wat maakt dit systeem anders dan de andere?

Het toekomstige MVR-kader mikt niet op de analyse van bedrijfsprocessen, noch op het leveren van louter cijfergegevens en balansen, noch op het invullen van enquêtes allerhande.

Wel wil het kader de ondernemingen uitdagen om constructief-kritisch te kijken naar de mate waarin ze hun missie in de praktijk realiseren en om eventueel iets te doen met de uitkomst van die analyse. Het gebruik van het MVR-kader zal van de onderneming geen zee van tijd vragen, in tegenstelling tot de meeste managementsystemen, die doorgaans te complex en te allesomvattend zijn.

Het MVR-kader zal aan een onderneming de mogelijkheid bieden om binnen een kort tijdsbestek te bepalen of het een sterke of minder sterke positie inneemt ten aanzien van essentiële meerwaarde-indicatoren. Het komt dan aan de onderneming toe om -eventueel na vergelijking met sectoreigen benchmarks- al dan niet initiatief te ontwikkelen: de ernst van de positie inschatten, wel of niet voor verandering kiezen, een strategie uitwerken om op één of meerdere domeinen de bakens te verzetten. Dit zou moeten garanderen dat de onderneming zich focust op kernresultaten en kernprocessen, zonder een eindeloze voorbereiding te moeten opzetten.

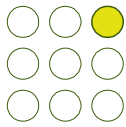
2.3.4. Wie werkt mee in de pilootfase?

- Amival – Beschutte Werkplaats Turnhout
- Ateljee – Sociale Werkplaats/Kringloopcentrum Gent
- Baïta – Lokale Diensteneconomie Brussel
- Basis – Lokale Diensteneconomie Hasselt
- Choco – Coöperatie Lier
- De Biehal – Sociale Werkplaats/Kringloopcentrum Lommel
- De Brabander – Sociale Werkplaats Kersbeek-Miskom
- De Kringwinkel Zuiderkempen – Sociale werkplaats/kringloopcentrum Herentals
- De Winning – Sociale werkplaats Lummen
- Ecopower – Coöperatie Berchem
- Ecopuur – Coöperatie Drongen
- 't Gerief – Coöperatie/invoegbedrijf Herentals
- Magelaan – Coöperatie Gent
- Nevelland – Beschutte Werkplaats Gent
- Noordboom – Coöperatie Ronse
- RoomeR – Invoegbedrijf Gent
- Velo – Lokale Diensteneconomie Leuven
- Waak – Beschutte werkplaats Kuurne

2.3.5. Organisatie en sturing

De stuurgroep bakt de contouren af van dit hele project. Ze is samengesteld uit een aantal key-actoren uit het werkveld.

- Jan van den Nieuwenhuijzen – Afgevaardigd Bestuurder van SD Worx en lid van de Raad van Bestuur VOSEC (Voorzitter)
- Greet Castermans – Directeur van VOSEC
- Caroline Gijselinckx – Projectleider van het onderzoeksdomein 'Middenveld en Sociale Economie' aan het HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving, K.U.Leuven

- Luc Maertens – Voorzitter van de Koepel van Milieuondernemers in de Sociale Economie, (KOMOSIE) en Directeur van De Kringwinkel Mid-West vzw (L. Maertens is sinds oktober 2009 directeur van Tracee)
- Nathalie Moray –Verantwoordelijke voor het Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde aan de Hogeschool Gent
- Johan Moyersoen – General Manager van i-propeller - Innovation and Action Lab, Brussel
- Koen Staelens – Directeur Strategie van de vzw. Mariasteen, Beschutte Werkplaats in Gits – West Vlaanderen
- Herman Raus – Projectcoördinator en stafmedewerker van VOSEC

De stuurgroep behandelde de cruciale punten met betrekking tot oriëntering en operationalisering van het MVR-project, op basis van het voorbereidingwerk van de Expertengroep en/of de project-coördinator.

2.4. Een sterk HRM beleid voor dienstencheque-ondernemingen in de sociale economie

2.4.1. Doelstellingen en aanpak

Het doel van dit actiepunt is het versterken en verder professionaliseren van de dienstenchequebedrijven in de sociale economie opdat ze beter een mix van maatschappelijke, economische en ecologische doelstellingen kunnen waarmaken. Het is tevens een hefboom om deze aanpak van sociale economie-ondernemingen op een beleidsniveau tot voorbeeld te stellen.

Een kerngroep van een tiental ondernemers binnen de sector van de dienstencheques is meer dan een jaar maandelijks samengekomen. Onder begeleiding van Febecoop Adviesbureau werd gewerkt op twee sporen:

- Intervisie: een gestructureerde manier van collegiale advisering met betrekking tot onderlinge werkproblemen in een leergroep bestaande uit gelijken die binnen een vastgestelde structuur tot inzicht en oplossingen tracht te komen in een op reflectie gericht leerproces. Deze dynamiek is vooral gericht op de versterking van de ondernemer.
- EFQM-kwaliteitsmodel: een gestructureerde manier om enerzijds inzicht te krijgen in en anderzijds werk te maken van het niveau van uitmuntendheid van een organisatie. Dit gebeurt door een betere beheersing en voortdurende verbetering van de dynamiek van de kritische elementen in het beleid zoals het leiderschap, de medewerkers, de klanten, de processen en de sleutelprestatie-resultaten. Deze dynamiek is vooral gericht op de versterking van de onderneming.

Febecoop zorgde telkens voor een inhoudelijke voorbereiding; die aangevuld werd door de deelnemers. Een aantal van deze tools werd verder uitgewerkt opdat ze kunnen ingepast worden in het Expertisepunt van VOSEC. Zo wordt voorzien in de verspreiding van de best practices.

> www.expertisepunt.be/vosec/dienstencheques

2.4.2. Continuering in 2010

Een nieuwe intervisiegroep is opgestart met 14 ondernemingen die hetzelfde parcours zullen afleggen. Ondertussen blijft de eerste groep verder haar eigen managementbeleid onder de loep nemen in zeswekelijkse bijeenkomsten. De goede praktijken of nieuwe te ontwikkelen vragen worden vertaald in een werktool die ter beschikking worden gesteld via Expertisepunt.

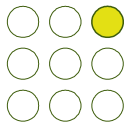
2.5. Wegwijs met cijfers voor sociale economie-ondernemingen

2.5.1. Een groepsgericht aanbod

Ondernemers moeten veelzijdig zijn. Dit geldt ook voor de ondernemers van de sociale economie. Zij moeten verschillende essentiële taken uitvoeren die allemaal belangrijk zijn voor de uitbouw van een onderneming in de sociale economie.

Ondersteuningsinstanties voor de sociale economie stellen vast dat het beheer van een aantal financiële kengetallen gemakkelijk wordt uitbesteed aan externen. De interne financiële expertise blijft daardoor te beperkt. Nochtans vertelt een regelmatige lezing van de cijfers veel over het gevoerde beleid. Zeker in tijden van recessie is een goede financiële begeleiding van kleine, jonge niet "bankabele" sociale economie-ondernemingen belangrijk.

Om deze lacune op het vlak van financiële begeleiding in te vullen is een groepsgericht aanbod met de experts uit het werkveld sociale economie opgezet. Concreet werd in de schoot van VOSSEC een syllabus, "wegwijs met cijfers", uitgewerkt om de capaciteiten op het vlak van financieel management bij kleine, jonge ondernemingen uit de sociale economie te versterken. Deze syllabus werd uitgetest tijdens een vormingsdag bij een 15-tal vooraf geselecteerde financiële verantwoordelijken en ondernemers uit de sociale economie.

2.5.2. Samenwerkingformule met de solidaire financiers rond deze vormingsreeks

Experten uit het werkveld: Hefboom, Netwerk Rentevrij, Trividend zorgden voor een coherent aanbod.

Expertise uit het werkveld werd gebundeld wat resulteerde in:

1. Twee groepssessies in voor- en najaar 2009
2. Syllabus 'wegwijs met cijfers' voor deelnemers tijdens vormingsdagen
3. Verder zetting van de vormingsreeks in 2010

2.6. Mobiliteit als hefboom voor arbeidsparticipatie

2.6.1. De fietspunten sociale economie worden zelfstandig

Begin 2009 is het ontwikkelingstraject van de fietspunten uit de VOSEC-boot gestapt en op eigen benen... of beter met eigen trappers verder gegaan onder de noemer van FIETSenWERK. Wel hebben we de vertegenwoordiger van FIETSenWERK opnieuw kunnen verwelkomen als erkende deelsector en lid van de Raad van Bestuur. Sven Huysmans is van een stoel bij de stafcollega's verhuisd naar een bestuurdersstoel.

De groei en bloei van de fietspunten is verder te volgen op hun site www.fietspunten.be.

2.6.2. NEXT mobiliteit

In samenwerking met Mobiel 21 werd de mobiliteit bij doelgroepmedewerkers in de sociale economie onder de loep genomen.

De deelnemende ondernemingen hebben tijdens de NEXT-sessies ervaren dat doelgroepwerknemers vaak geen andere keuze hebben dan om met het openbaar vervoer en/of met de fiets naar het werk te komen. Maar bij het verkrijgen van een vaste werkbetrekking, gaan de medewerkers snel over tot de aankoop van een auto.

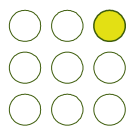
Tijdens de NEXT-tafels werd de brede praktijk van de verscheiden sociale economie-ondernemingen getoetst aan de ecologische mobiliteitswaarde via de Mobiscan. De verscheiden inzichten en analyses m.b.t. mobiliteitsaanpak werden door Mobiel 21 voorgesteld.

2.6.3. Een opstap voor kansarmen naar werk

Het Netwerk waar armen het woord nemen wijst erop dat er nog vele mobiliteitsdrempels bestaan voor personen die in armoede leven. Daardoor blijven zij uitgesloten van een tewerkstellingstraject in een sociale economie-bedrijf.

Een deel van het doelpubliek kan omwille van verschillende factoren niet fietsen (culturele redenen bij nieuwkomers, fysieke handicap, leeftijd...). Ook voor jongeren in het deeltijds onderwijs bestaan er vele hinderpalen om zich vanuit de stad naar bv. een industrieterrein te verplaatsen.

Dankzij de NEXT-sessies en de terreinkennis van Mobiel 21 is er al een goed zicht op de huidige noden en praktijk op vlak van mobiliteit voor kansengroepen.. Het ontwikkelen van een vademecum rond het thema 'Gelijke kansen voor kansengroepen! Ook op het vlak van duurzame mobiliteit' blijkt een nuttige aanvulling.

Volgende aspecten moeten zeker aan bod komen in het vademecum:

1. Analyse van de context mobiliteit & kansengroepen.
2. Belang van duurzame mobiliteitsoplossingen als objectieve randvoorwaarde voor het vinden en vasthouden van werk.
3. Inventaris van goede praktijken (mobiliteitsoplossingen van de sociale economie voor kansengroepen).
4. Inventaris van *black points* in het netwerk van De Lijn.

In het kader van de federale oproep heeft VOSSEC samen met SAW-B een project hier rond ingediend waardoor een vademecum/gids kan opgesteld worden.

2.7. Hefbomen voor een adequate aanpak van overheidsopdrachten

2.7.1. Noden

Bij lokale overheden is de kennis voor de aanpak en opstelling van de bestekken onder sociale voorkeur of i.f.v. ecologische voorwaarden nog niet echt ingeburgerd. In het recente 'federaal actieplan duurzame overheidsopdrachten 2009-2011' staan er verschillende obstakels voor de integratie van duurzaamheidscriteria opgesomd:

- Onzekerheid over de wettelijke mogelijkheden.
- Gebrek aan vorming van aankopers.
- Gebrek aan politieke en ambtelijke ondersteuning.

In het 'Vlaams actieplan duurzame overheidsopdrachten' valt de passage op dat ook bij de sociale economie-ondernemingen de nodige bekwaamheid ontbreekt. Een professionalisering bij de uitvoerders rond overheidsopdrachten is nodig.

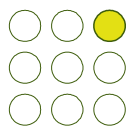
Het federaal actieplan duurzame overheidsopdrachten stelt de volgende actie in het vooruitzicht: *'Het ondersteunen van ondernemingen, KMO en ondernemingen uit de sociale economie om deel te kunnen nemen aan overheidsopdrachten.'* Rond deze taak dient een ambtelijk draagvlak geboden waarbij afstemming tussen de ministers bevoegd voor overheidsopdrachten nodig is.

Het kennisniveau over overheidsopdrachten bij lokale overheden blijft voorlopig ondanks vele initiatieven vrij beperkt. De kwaliteit van de bestekken zijn dikwijls ondermaats. Deze beperkte kennis heeft ook een invloed op de juridische relatie van de aanbestedende overheid als klant met bijvoorbeeld de groenondernemingen maar ook andere ondernemingen in de sociale economie. Zo is er in het groenbeheer nog werk aan de winkel rond de ecologische kwaliteit van de bestekken. Dit is belangrijk, want plan en uitvoering zijn niet van mekaar los te denken. Het kennisniveau van de aankopers en de uitvoerders over ecologische kwaliteit zijn als het ware communicerende vaten.

2.7.2. Professionalisering rond overheidsopdrachten bij de uitvoerders

Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

1. Kennis van begrippenkader en belangrijkste principes uit het wettelijk kader.
2. Interne deontologie.
3. Kostprijsstructuur; mogelijkheid tot vraag voor verantwoording tijdens procedure (ook de relatie tot de Europese regelgeving).

4. Capaciteit om in te spelen op grotere opdrachten.
5. Cultuur van co-competitie (cfr kringloopsector) in plaats van huidige interne mededingingsmodel in een aantal sectoren (cfr groenbeheer, verpakking, etc...).
6. Meer samenwerking door gebruik te maken van verschillende vernieuwende samenwerkingsvormen onder elkaar, met reguliere economie en met publieke overheden.

2.7.3. Actieplan 2010: Sociale economie en overheidsopdrachten

In dit actieplan kiezen we voor een strategie die inspeelt op de uitdagingen marktverkenning en instrumentontwikkeling. We kiezen hierin voor drie acties.

- Actie 1: Ontwikkeling en bekendmaking van een generieke interactieve gids 'intekenen op overheidsopdrachten' voor uitvoerders.
- Actie 2: Verhoging van sociale en ecologische kwaliteit van de bestekken in het groenbeheer door de uitwerking van vier typebestekken rond vernieuwende vormen van bv. ecologisch groenbeheer, e.a.
- Actie 3: Aanwezigheid van sociale economie als sector bij aankopers verhogen.

Inspelen op de uitdagingen rond individuele en collectieve begeleiding (bv. via de oprichting van een steunpunt) is arbeidsintensief en creëert verwachtingen die moeilijk in te lossen zijn. De voorkeur gaat op dit moment nog uit naar een organische ad hoc begeleiding van pilootprojecten waarvan de resultaten en de leerpunten uit het proces worden opgenomen in de *webbased* gids.

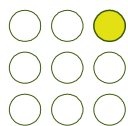
Deze gids kan een kader worden waarrond een expertise via een reeks van infosessies kan opgebouwd worden. Het inschakelen van een 'makelaar sociale economie' die op commissie werkt tijdens het intekeningsproces biedt geen toegevoegde waarde. Het opbouwen van kennis rond de procedures dient op ondernemingsniveau te gebeuren. Prospectie, contactopname met de aanbestedende overheid en indiening van een offerte zijn in deze strategie de opdracht van een bedrijf.

De rol van intermediairen ligt in het stimuleren van kennisopbouw over de eigen producten en diensten (typebestekken), het stimuleren van professionalisering rond overheidsopdrachten (een gids voor uitvoerders) en de algemene bekendmaking van de diensten en producten van de sociale economie. Uit de evaluatie van het traject met groenondernemingen kwam het belang van gerichte communicatie duidelijk naar voren. Het stroomlijnen van de communicatie naar aankopers kan dit aanbod extra in de verf zetten. Een aanwezigheidsstrategie wil tonen aan de buitenwereld wat de sociale economie in haar mars heeft.

3. Mens centraal als ankerpunt voor de ontwikkeling van economische activiteiten

3.1. Doelgroepen focus voor sociale economie

Onder de titel 'Sociale economie in de spits: uitdagingen voor 2015' stelde VOSEC in 2006 een visietraject op voor de sector sociale economie. Deze tekst formuleerde ambities aan de hand van vier M's: Markt, Mensen, Maatschappij, Management. De centrale vraag in het thema *Mensen* luidde: "Met welke mensen kan de sociale economie werken?"

- Hebben we nog de economische capaciteit om de meest kwetsbare groepen een plaats te geven in de sociale economie?
- Welke doelgroepen zijn op dit moment nog steeds van de arbeidsmarkt uitgesloten?
- Hebben we de juiste integratietechnieken, coachingsinstrumenten en samenwerkingsverbanden om tegemoet te komen aan de groeiende maatschappelijke vraag naar arbeidsintegratie?
- Is er een omslag nodig van het lineaire denken rond doelgroepen naar een nieuw integraal doelgroepenbeleid?

Op 16 januari 2009 organiseerde VOSEC de bijeenkomst "De verbondenheid met mensen", waarop de leden samen een antwoord zochten op al deze vragen. Hierbij kregen zij de hulp van externe deskundigen van Universiteit Hasselt, het Minderhedenforum en vzw GRIP.

Enkele conclusies van deze dag:

- De doelgroepen worden al te vaak met een categoriale bril benaderd omdat de meeste maatregelen gericht zijn op een bepaalde doelgroep. Er dient een bredere benadering te komen van die doelgroepen, op maat van de individuele noden.
- Er is voldoende ruimte nodig om een kwaliteitsbeleid uit te bouwen dat gelijke tred houdt met de toeleiding van doelgroepen naar specifieke maatregelen.
- Er is behoefte aan een inclusieve benadering, het uitbouwen van netwerken met de reguliere sector om de druk om de bedrijven te temperen.

Op www.VOSEC.be/dossiers/doelgroepen/leden2009 vindt u een uitgebreide bibliografie van artikels rond dit thema, evenals de presentaties van de externe deskundigen die op deze ledenbijeenkomst werden gegeven.

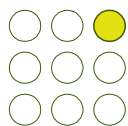
3.2. NEXT: Omgaan met diversiteit

In 2009 werd een eerste aanzet gegeven tot een NEXT rond het thema van kwalitatieve coaching in de sociale economie, met als doel de kennis over coaching te verruimen en ook overdraagbaar te maken.

Hiertoe werd op 29 januari 2009 een startbijeenkomst georganiseerd voor het hele werkveld: een **expertentafel coaching sociale economie**. De deelnemers werden in eerste instantie voorbereid met een duidelijke beschrijving van coaching in de sociale economie, gekoppeld aan bepaalde aannames die als uitgangspunt dienen voor de geplande uitwisseling. Deze expertentafel werd begeleid door Carine Drijkoningen, procesbegeleider bij Itineris en docent aan UHasselt en UAMS. Via een doorschuifstelsel aan vier thematafels boden we de deelnemers de kans kennis te maken met de diverse coachingstechnieken.

De expertentafel besloot dat meer expertise moet opgebouwd worden rond alternatieve coachingsvormen zoals interculturele coaching. Methodieken en technieken hier rond zijn niet ingeburgerd en worden slechts in beperkte mate toegepast. Op de eerste plaats wordt de organisatie van uitwisselingssessies rond intercultureel coachen naar voor geschoven. Een groter draagvlak voor concrete uitwisseling bleek evenwel niet onmiddellijk voorhanden te zijn.

De verschillende coachingsaanpakken zijn in een breder perspectief beschreven en toegankelijk op www.expertisepunt.be.

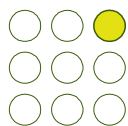
Op vraag van het werkveld werd eerst en vooral ingezet op een leer- en uitwisselingstraject rond intercultureel coachen. Er werd gekozen voor een combinatie van vorming en intervisie o.l.v. een professionele procesbegeleider (CIMIC, onderdeel van de Katholieke Hogeschool Mechelen - <http://cimic.khm.be/>).

Twee parallelle reeksen van praktijkgerichte workshops bestaande uit drie dagen werden opgestart:

- Programma dag 1: bewustwording van eigen normen, waarden, cultuurpatronen, symbolen en uitwisseling van deze eigen patronen met deze van andere deelnemers.
- Programma dag 2: toelichting en vorming rond interculturele coachingsmethodieken en communicatietechnieken die interculturele dialoog bevorderen.
- Programma dag 3: uitwisseling en ervaringsleren met geselecteerde ervaringsdeskundigen rond de toepassing van besproken methodieken en technieken in de eigen reële werkomgeving.

Als rode lijn doorheen het volledige traject werd de TOPOI methodiek rond interculturele communicatie gebruikt. TOPOI is een manier om op een systeemtheoretische manier met interculturele communicatie om te gaan.

Dag 1 en dag 2 werden aansluitend ingericht in Genk (12/06 en 19/06) en Kortrijk (11/06 en 18/06). Op dag 3 (16/11) hebben we beide groepen verzameld in Brussel om aldus het ervaringsgericht leren te stimuleren en de uitwisseling in een breder (niet-regionaal) kader te plaatsen. Aan de sessie in Genk en Kortrijk namen respectievelijk 15 en 16 vertegenwoordigers uit sociale economie-ondernemingen deel.

4. Een maatschappelijk draagvlak ontwikkelen ter ondersteuning van de visie van sociale economie

4.1. Een sterk merk sociale economie

Het is een constante opdracht voor heel het werkveld om de boodschap en daaraan verbonden het imago van sociale economie zichtbaar en herkenbaar maken naar een breed publiek. In de voorbije jaren is vooral voorbereidend werk hiervoor geleverd door de ontwikkeling van enkele instrumenten en campagnelijnen om sociale economie als boodschap te integreren bij een steeds bredere groep. De uitbouw van die instrumenten worden hieronder voorgesteld.

Voor 2010 zetten we verdere stappen en wordt voor heel het werkveld een breed actieplan uitgewerkt om op een nog meer gecoördineerde wijze impact te hebben op het brede publiek.

Opdracht VOSEC actieplan 2010:

Beeldvorming, zichtbaarheid van de sociale economie versterken naar meerdere stakeholders (intern en extern). VOSEC stelt daarvoor een lange termijn (minimaal tot 2014) communicatie- en actieplan op ter bevordering van het imago van de sociale economie. Vertrekpunt daarbij is het centraal waardenpakket met name het watermerk zichtbaar maken waar de sociale economie voor staat: de "mens gerichte aanpak". Sociale economie maakt economie dienstbaar aan de samenleving en het welzijn van haar bewoners.

4.2. Communicatie- en informatiebeleid intern en extern

VOSEC wil op permanente wijze de informatie over en van de sociale economie zichtbaar maken naar enerzijds interne groepen (de eigen sociale economie-ondernemingen) en anderzijds externe stakeholders, (potentiële) klanten en breed publiek. Om deze informatiefunctie mogelijk te maken zijn een aantal instrumenten ontwikkeld waaronder de portaalsite met daarin geïntegreerd de centrale database sociale economie.

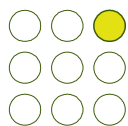
4.2.1. Een stevige portaalsite voor de sociale economie

De portaalsite is dé toegangspoort tot alle informatie over sociale economie. De informatie moet dus vooral bereikbaar zijn, maar dient niet allemaal op de portaalsite zelf te staan. Op die manier willen we het kloppend hart van de sociale economie online zijn, een stuwend orgaan dat de andere ledematen (andere on- en offline initiatieven) beter doet werken.

Doelgroepen:

- sociale economie-ondernemers, hun personeelsleden
- reguliere bedrijfswereld
- studenten, docenten
- overheid, administraties, kabinetten
- middenveldorganisaties
- pers
- klanten, consumenten

We willen bezoekers aan de website vooral vanuit 3 oogpunten snel naar de juiste informatie leiden:

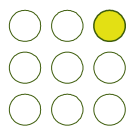
1. vanuit hun zoektocht naar basisinformatie over sociale economie;
2. vanuit het inspelen op de actualiteit (nieuwsberichten);
3. vanuit de ondernemingen met hun bijhorende producten en diensten.

Verschiedende deelsites die met duidelijk afgebakende inhoud (wel voor het geheel van de sector) andere doelgroepen bereiken kunnen rekenen op een apart tabblad bovenaan. Zo is er op dit moment Expertisepunt (info voor sociale economie-ondernemer, onderzoek, onderwijs), Stagepunt (studenten en stagecoördinatoren) en VOSSEC (eigen boodschappen overplegplatform). Tabbladen kunnen eventueel toegevoegd worden. Eén voorbeeld slechts: het zou denkbaar zijn om een deelsite te ontwikkelen i.v.m. maatschappelijke verantwoording en rekenschap...

De belangrijkste realisaties per website in 2009.

- Portalsite socialeconomie.be
 - Een volledige website werd gebouwd en is online vanaf 17/1/2009.
 - Nieuwe thema's kunnen gemakkelijk geïntegreerd worden, bv. monitor / begeleider. De portalsite werd meer en meer aanzien als de plaats waar de informatie moest staan, dus geen aparte projectwebsite (idem Open Bedrijvendag, Op de campus...).
 - De verwevenheid met Expertisepunt werd ook technisch nog versterkt en begint nu op dreef te komen. Hierdoor wordt Expertisepunt meer en meer een echte "sub-portaal" op vlak van vorming, expertise, onderzoek te worden, goed geplaatst tegenover de algemene portalsite die meer inspeelt op de actualiteit.
 - De centrale database staat nu op punt, zowel technisch als qua inhoud.
 - Aanmaak promotiemateriaal (banners,...).
- Expertisepunt.be
 - De site werd uitgebreid met lijst onderzoeken.
 - Fiches komen misschien nog te weinig vanzelf binnen. Er is nog geen spontane reflex om zaken aan VOSSEC door te geven. Omgekeerd wordt het wel geapprecieerd dat de instrumenten nu ergens samen staan.

VOSEC

VLAAMS OVERLEG
SOCIALE ECONOMIE

TOOLS
BEST PRACTICES
ONDERZOEK
EXPERTEN
VORMING

Expertise

Expertises

Expertisepunt:
het kompas van de
sociale economieondernemer

Professionalisering is voor elke sociale economieondernemer een permanente opdracht.
Marketing, personeelsbeleid, competentie management, het bewaken van diversiteit en kwaliteit,... zijn dagelijkse kost.
Laat u daarbij inspireren door Expertisepunt, kruispunt van expertise en onderzoek, met *tools* en *best practices*, door experts en ondernemers.

www.expertisepunt.be

- Vosec.be
 - Een volledige vernieuwing werd gerealiseerd in juli 2009.
 - Deze site wordt low profile ingevuld en houdt gelijke tred met de dossiers waarover VOSEC extern wil communiceren.
- Stagepunt.be
 - 2009 was een jaar van de status quo terwijl eigenlijk een nieuwe impuls nodig is. Welke hefboom voor een grotere doorstroming van stageplaatsen, en de eventuele samenwerking die daaruit voort komt?
 - Een project met Lessius Hogeschool voor verbeterde promotie werd opgestart in 2009 maar is nog niet afgerond.

StagEpunt

Stagepunt is de digitale wegwijzer voor stagiairs en stageplaatsen in de sociale economie

een stagiair zoeken een stageplaats zoeken

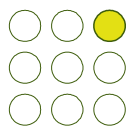
www.stagepunt.be

Belangrijkste statistieken voor het jaar 2009

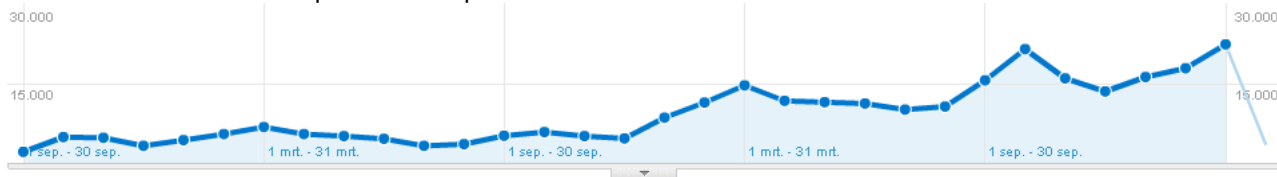

Unieke bezoekers	112.699	22.172	7.657	7.086
Paginaweergaves	522.686	53.740	34.923	29.119
Pagina's per bezoek	3,31	2,09	3,97	2,96
Gemiddelde tijd op site	2'40"	1'14"	1'57"	1'44"

Evolutie aantal bezoekers per maand op socialeeconomie.be 1/9/2007 - 7/4/2010

Evolutie aantal bezoekers per maand op expertisepunt.be 1/9/2007 - 7/4/2010

Evolutie aantal bezoekers per maand op stagepunt.be 1/9/2007 - 7/4/2010

Evolutie aantal bezoekers per maand op vosec.be 1/9/2007 - 7/4/2010

Plannen voor 2010 per website.

- Portaal site socialeeconomie.be
 - Permanent aanvullen van de informatie met o.a. nieuwe themapagina's voor Europa, armoede, innovatie...
 - Ondersteunend optreden bij projecten van imago versterking voor de sector (forum sociaal ondernemerschap,...)
 - Versterkte promotie voor de site zelf.
 - Afstemming en uitwisseling inhoud met mvovlaanderen.be
 - Betere promotie van de vacatures in de sector
 - Verdere uitbouw van partnerschappen ivm de centrale database. Belangrijk hierbij is om een strategie uit te tekenen hoe de updates van de gegevens kunnen gegarandeerd worden (ook financieel).
- Vosec.be
 - Geen specifieke plannen
- Stagepunt.be
 - Versterkte promotie op basis van de analyses van Lessius Hogeschool.

- Opstart samenwerking met VLIR-UOS door opname van zuidstages. Nieuwe doelgroep aanspreken op aanpalend terrein.
- Expertisepunt.be
 - Uitbreiden met informatie over beschikbare experts m.b.t. sociale economie.
 - Verbeterd zoekformulier maken.
 - Snellere doorstroming van *tools* naar de site voorzien.

4.2.2. Een centrale database voor de sociale economie

Om de promotie van producten en diensten van de sociale economie-ondernemingen goed te kunnen voeren, is het onontbeerlijk om op een centrale plaats over de gegevens te beschikken die klanten en consumenten (we bedoelen zowel bedrijven -B2B- als overheden -B2G- en particulieren -B2C) kunnen helpen om hun weg te vinden in het ruime aanbod aan diensten en producten van de sociale economie.

VOSEC bouwde als centraal platform in de sociale economie aan deze database. Deze bevat een 'identiteitskaart' van elke onderneming: contactgegevens, wat ze doen, key-personen... Het bestaan van deze centrale database, geïntegreerd in de portaalsite socialeconomie.be, maakt het mogelijk om hier rond samenwerkingsverbanden op te zetten. Het is van in het begin de optie geweest van VOSSEC om zowel technisch, als conceptueel, een soepel kader te creëren waarin samenwerkingsverbanden gemakkelijk kunnen opgenomen worden.

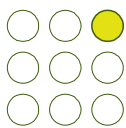
VOSEC wil immers zowel continuïteit garanderen voor deze centrale database, als steeds verder inspelen op (nieuwe) noden en op die manier voor verdere ontwikkeling zorgen. Waar mogelijk wordt hierbij samen gewerkt met diverse partners om een maximale synergie te kunnen bereiken met als ultiem doel het ondersteunen van de promotie en verbetering van het imago van de sociale economie en haar ondernemingen.

Na de samenwerking met de provincie Antwerpen (zie:

www.provant.be/ondernemen/sociale_economie/catalogus/), die reeds in 2008 van start ging, werden er in 2009 nog nieuwe partnerschappen uitgebouwd:

- Met de POM West-Vlaanderen: zie www.sociale-ondernemingen.be
- Met de provincie Vlaams-Brabant: zie www.vlaamsbrabant.be/economie-landbouw/sociale-economie/
- Met De Punt: zie www.ecoplan.be

Dezelfde gegevens van de sociale economie-ondernemingen worden nu op diverse wijzen verwerkt, doorzoekbaar gemaakt en getoond:

VOSEC

VLAAMS OVERLEG
SOCIALE ECONOMIE

SOCIALE ECONOMIE.be
Het klinkt tussen mens en economie

Home | Producten & diensten | Ondernemingen | Over sociale economie | Thema's | A tot Z

Home > Ondernemingen > 1 Atelier

Ondernemingen

1 Atelier

Naam: 1 Atelier

Beschrijving: Vzw 1 Atelier werd opgericht op 1 januari 2000 en is ontstaan uit de stad Mechelen. De sociale werkplaats biedt werk aan 16 arbeiders die omwille van allerlei omstandigheden (nog) moeilijk een job vinden vinden op de reguliere arbeidsmarkt. 1 Atelier is ook één van de bewoners van **Hanger S**.

Type: Sociale werkplaats

Activiteiten: Assemblage, verwerking en verpakking
Hout
Bouw en renovatie
Schrangwerk / ramen
Diensten voor personeel
Fietslease of -verhuur
Fietsmobilititeit
Fietsherstel
Verhuur
Verkoop

Juridische structuur: vzw (1 Atelier vzw)

Commerciële informatie: Hout, vnl. maatwerk (o.a. inbouwkasten, plaatsen van parket...)
Fietsafdeling: bedrijfsfietsen verhuren en onderhouden, tweedehandsfietsen opkopen en verkopen. Verhuur gekke fietsen.

Contactgegevens: 1 Atelier
Donkerlei 72
2000 Mechelen
Tel: 015 71 09 58
Fax: 015 71 09 59
email: sociale.werkplaats@atelier-mechelen.be
web: http://www.1atelier-mechelen.be

Vergroot kaart in Google Maps

Sociale economie

Home > Ondernemen > Sociale economie > Catalogus > 1 Atelier

1 Atelier

Naam: 1 Atelier

Beschrijving: Vzw 1 Atelier werd opgericht op 1 januari 2000 en is ontstaan uit de stad Mechelen. De sociale werkplaats biedt werk aan 16 arbeiders die omwille van allerlei omstandigheden (nog) moeilijk een job vinden vinden op de reguliere arbeidsmarkt. 1 Atelier is ook één van de bewoners van **Hanger S**.

Type: Sociale werkplaats

Activiteiten: Assemblage, verwerking en verpakking
Hout
Bouw en renovatie
Schrangwerk / ramen
Diensten voor personeel
Fietslease of -verhuur
Fietsmobilititeit
Fietsherstel
Verhuur
Verkoop

Juridische structuur: vzw (1 Atelier vzw)

Commerciële informatie: Hout, vnl. maatwerk (o.a. inbouwkasten, plaatsen van parket...)
Fietsafdeling: bedrijfsfietsen verhuren en onderhouden, tweedehandsfietsen opkopen en verkopen. Verhuur gekke fietsen.

Contactgegevens: 1 Atelier
Donkerlei 72
2000 Mechelen

Vergroot kaart in Google Maps

PROVINCIE VLAAMSE BRABANT

Overzicht: Catalogus sociale economie in Vlaams-Brabant

U bent hier: [Startpagina](#) > Ondernemingen zoeken

Ondernemingen zoeken

U zoekt een onderneming

Je hebt gezocht op: Type: Sociale werkplaats

Pagina 1 van 1 (39 resultaten gevonden)

Map showing locations of social enterprises in Vlaams-Brabant.

Naam	Type	Locatie	Provincie
Boschveld Co.Brabant	Arbeidszorg Sociale werkplaats	3472 - Kersbeek-Plaatsen	Vlaams-Brabant
De Koningseijl v. Vlaanderen (Lindendreef)	Arbeidszorg Koningseijlcentrum Sociale werkplaats	1770 - Lindendreef	Vlaams-Brabant

ECOPLAN
tijd voor iets anders

Map showing locations of social enterprises in Vlaams-Brabant.

Het Restaurant Ateljee, Kempstraat Gent - Eetgelegenheden

★★★★★ 0.0 (0 stemmen)

Kempstraat 151
9000 Gent
09 224 07 15

http://www.ateljee.info
info@ateljeevzw.be

Twitter deze pagina
vertel over ons op Facebook

Omschrijving
Gezond en lekker! Sociaal tewerkstellingsproject van vzw Ateljee. Lunch tijdens de middagen (11u30 tot 13u30). Traditioneel, vegetarisch of koude schotel. Menu op www.ateljee.info Tearoom vanaf 13u30 tot 16u30

Openingsuren
maandag: 11:30 - 16:30
dinsdag: 11:30 - 16:30

Wakende
Liedstraat 34
9000 Gent
09 221 87 35

Sociale Ondernemingen
in West-Vlaanderen

U verwert **extra slagkracht**
en u bent **MVO'er**, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemer

Onderneem met slagkracht

Wat zoek je?
Onderneem en openbaar groen
In de nabijheid van ...

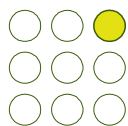
Wat zoek je?
Kies uit lijst
Zoek

De Duinenwacht
Stationstraat 54 B
8440 Oudenburg
059 43 41 05

Sectoren / Activiteiten:
Bouw en renovatie
Energie
Groen

Locatie: Kaart Satelliet Terrein

Google Maps

In 2009 werd een controleformulier ontwikkeld waarmee ondernemingen nu zelf al hun gegevens in de database kunnen nakijken en op geautomatiseerde wijze wijzigingen aan VOSEC kunnen doorgeven.

Plannen voor 2010.

- Op structurele manier verzekeren van de continuïteit van het updaten van de informatie: opzetten van een controleroutine, introductie van het controleformulier voor de hele sector, ontsluiten van het samenwerkingsverband.
- Onderzoeken van nieuwe samenwerkingsverbanden.

4.2.3. Nieuwsbrieven en nieuwsberichten

VOSEC heeft 2 nieuwsbrieven die we uitsturen: één naar het werkveld sociale economie, een tweede naar de contactpersonen voor Sociale economie op de campus.

De **VOSEC nieuwsbrief** verscheen in januari, april, oktober en december. We willen in de toekomst de nieuwsbrief omvormen tot een instrument waarmee we veel korter op de bal kunnen spelen om nieuwsberichten door te sturen. Dit zowel naar het werkveld als naar een ruimere groep van stakeholders en geïnteresseerden. Enkele bescheiden stappen werden in 2009 reeds gezet op dat vlak. In 2010 plannen we een volledig nieuwe aanpak.

De **Nieuwsbrief Sociale economie op de campus** verscheen in februari, juni, september en december.

4.2.4. Publicaties

- DVD 'Sociale economie maakt het verschil' (5 reportages in kader van de campagne 'Verrassend technisch')
- Hernieuwde versie "ABC van de sociale economie" (in kader van 'Sociale economie op de campus')
- VOSEC Verkiezingsmemorandum Vlaamse verkiezingen 2009
- VOSEC Verkiezingsmemorandum Europese verkiezingen 2009 (ook vertaald in het Engels)
- Sociale economie in de provincie Antwerpen (tweede versie, juni 2008)
- Brochure: Kwaliteit voor uw huishoudhulpbedrijf (i.s.m. Febecoop)
- Brochure: Management rapporteringstool op maat van dienstenchequebedrijven (i.s.m. Trividend)
- Handboek Ecologisch groenbeheer door sociale economie

Plannen publicaties in 2010.

- VOSEC jaarverslag 2009
- Lesmap sociale economie voor het secundair onderwijs (campagne Verrassend technisch). Met bijhorende online presentatie over sociale economie.
- Herwerking brochure: Sociale economie: maatschappelijke winstmaximalisatie (12 praktijkvoorbeelden)
- Aanvullende hoofdstukken Handboek ecologisch groenbeheer
- Gids mobiliteit voor kansengroepen
- Interactieve gids overheidsaankopen
- Medewerking aan Politea handboek Management sociale economie

4.3. Campagnes

4.3.1. Open bedrijvendag 4 oktober 2009

Op zondag 4 oktober 2009 namen maar liefst 63 sociale economie-ondernemingen deel aan de Open bedrijvendag. Tienduizenden leerden de sector sociale economie kennen van achter de schermen. Ze zagen hoe de werknemers dankzij een duurzame job de kans krijgen om een volwaardige en zinvolle rol te spelen in onze samenleving. En hoe de sociale economie ondernemerschap zélf radicaal anders aanpakt door duurzaam en coöperatief te ondernemen.

In de provincies Limburg en Antwerpen werd de actie mee gesteund en gestuurd vanuit de provincies, die beroep deden op het provinciale promotiebudget dat elke provincie in 2009 te besteden kreeg.

Het bezoekersaantal op de portaalsite piekte en we kregen achteraf veel tevreden reacties van de deelnemende ondernemingen.

De aanloop verliep minder vlot. In het kader van het promotiebudget werden alle provincies door de Open Bedrijvendag apart aangesproken en verliep het beslissingsproces om deel te nemen gescheiden. Met twee deelnemende provincies werd toch de stap gezet naar een nationaal thema, waarna VOSEC werd gecontacteerd om de inhoudelijke invulling van de gezamenlijke boodschap te coördineren. Er werd gekozen om verder te werken op de bestaande slogan "Iedereen Win(s)t".

> www.socialeconomie.be/nieuws/succesvolle-open-bedrijvendag-voor-de-sociale-economie

> www.socialeconomie.be/iedereenwinst

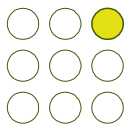
4.3.2. Monitor / begeleider: verrassend technisch

Monitor / begeleider sociale economie is een project van het Departement Werk en Sociale Economie, in samenwerking met ABVV, Koepel LDE, LBC, SST, VDAB, VLAB en VOSEC.

Vanuit een stuurgroep worden initiatieven genomen om monitoren/begeleiders sociale economie op de werkvloer aan te trekken en/of te behouden.

De overheid heeft in 2008 een budget van 250.000 euro ter beschikking gesteld en gereserveerd bij de VDAB, om twee doelstellingen te realiseren:

- instroom van monitoren/begeleiders op de werkvloer binnen de sociale economie te optimaliseren; en
- maximale ondersteuning te bieden aan deze mensen om de uitstroom te beperken.

Dit budget dient om acties op te zetten die moeten resulteren in een aanzet tot structurele verankering van ondersteuningsacties van de monitor/begeleider sociale economie.

Er werden 3 werkgroepen opgericht die werken rond volgende clusters:

1. Werkzoekenden aanzetten om te kiezen voor het beroep monitor/begeleider in de sociale economie (=instroomacties werkvloerbegeleider).
2. Het betrekken van het onderwijs om jongeren te prikkelen, te kiezen voor het beroep monitor /begeleider sociale economie.
3. Het opwaarderen van de werkende monitor/begeleider sociale economie.

Een overkoepelende werkgroep coördineert de communicatie-initiatieven voor de 3 clusters. De aanmaak van de communicatietools voor de verschillende acties werd aan de hand van een overkoepelend communicatieplan gecoördineerd door VOSEC.

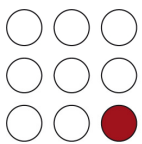
VOSEC realiseerde zelf volgende communicatiemiddelen:

- Coördinatie aanmaak huisstijl
- Redactie basisfolder
- DVD Sociale economie maakt het verschil

Daarnaast was VOSEC ook actief in cluster 2 met acties gericht naar het onderwijs. Concreet resultaat hiervan zal een lesmap zijn voor het secundair onderwijs die afgewerkt wordt tegen juni 2010.

> www.socialeconomie.be/verrassendtechnisch

4.4. Sociale economie op de campus

SOCIALE ECONOMIE

OP DE CAMPUS

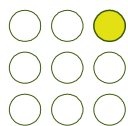
4.4.1. Sociale economie op... weg naar een structurele inbedding

Het werkjaar 2009 vormt een scharnierjaar tussen twee belangrijke academiejaren.

In 2008-2009 is de campagne uitgebreid naar een volledig academiejaar en hebben we naast het actiegebeuren meer aandacht besteed aan inhoudelijke implementatie. Voor elke onderwijsinstelling werd een basispakket voorgesteld voor het volledige academiejaar waarop iedere entiteit een eigen *couleur locale* kon inbrengen.

Zowel voor het academiejaar 2008-2009 als 2009-2010 blijft dit pakket onverminderd beschikbaar voor zowel 'oudgedienden' als starters in de campagne.

Naast een hernieuwde uitgave van de brochure 'Het ABC van de sociale economie' werden gastcolleges met een vijftigtal verschillende onderwerpen aangeboden, en de mogelijkheid om een bedrijfsbezoek op maat aan te vragen. Ook Stagepunt als virtuele ontmoetingsplaats tussen ondernemers en kandidaat-stagiairs werd herhaaldelijk in de aandacht gebracht om het maximum aan matches te verzekeren.

Maart 2009 was de centrale actiemaand van de campagne. We hebben gestreefd naar een topmoment in elke provincie. In deze maand werden extra curricula activiteiten georganiseerd: panelgesprekken, filmvoorstellingen, workshops en politieke debatten naar aanleiding van de Vlaamse en Europese verkiezingen. Deze maand was zowel de apotheose als het meest zichtbare versterkingsmoment voor wat zich een heel semester afspeelde op de diverse campussen in Vlaanderen.

Bovenop dit basispakket zijn er in 2009 een aantal initiatieven van start gegaan die sociale economie steviger moeten verankeren in de dagdagelijkse lespraktijk. De focus werd vooral gelegd op de integratie van sociale economie in de opleidingsonderdelen van diverse studierichtingen in zowel hogescholen als universiteiten. Hiertoe hanteerden we een aantal ankerpunten:

- Centralisatie van onderzoeken op Expertisepunt als blijvende bron van kennis voor zowel onderwijs als ondernemingen: www.expertisepunt.be.
- Een doe-het-zelf lespakket om sociale economie op een volwaardige manier de lessen binnen te loodsen: www.socialeconomie.be/initiatieles.
- Een Vlaamse 'Meet & Greet' van onderwijsactoren en sociale economie-ondernemers: Crossing Bridges, www.socialeconomie.be/opdecampus/brug. Dit uitwisselingsevent ligt aan de basis van de verdere uitbouw van bruggen tussen beide velden.

4.4.2. Studiedag Crossing Bridges

Crossing Bridges vond plaats op 15 oktober 2009 en was een studiedag waar we die samenwerking gestimuleerd hebben tussen onderwijs en sociale economie-ondernemingen. Een dergelijke samenwerking kan vele vormen aannemen, gaande van een eenvoudige samenwerking (stages, kleine onderzoeken) over het gezamenlijk opzetten van projecten (onderzoek, productontwikkeling, ondersteuning van de doelgroep) tot het samen opzetten van een onderneming.

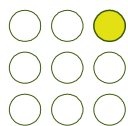
De studiedag startte met de presentatie van drie treffende praktijkvoorbeelden van samenwerking, waarbij de betrokken onderwijsinstellingen en sociale economie-ondernemingen gezamenlijk de input gaven. Hierop volgden de uitwisselingstafels en het panel dat vanuit diverse expertise reflecteert op de cases en op de samenwerkingsopportuniteiten, -problemen en -vragen.

Deze tafels waren bedoeld als *dating*- of verkenninginstrument. We wilden de deelnemers op de eerste plaats goesting laten krijgen om samen te werken: wat nemen ze mee uit de praktijkvoorbeelden: wat spreekt hen aan? Pas secundair was het de bedoeling om info te verwerven: hebben ze zelf voorstellen om samen te werken, met welke vragen zitten ze, hebben ze bemerkingen, kritiek,...?

> www.socialeconomie.be/crossing-bridges-verslag-en-presentaties

Enkele kernpunten van de namiddag:

- De voorbeeldprojecten bleken een echte *eye opener* te zijn voor velen. Verscheidene aanwezigen gaven te kennen op zoek te gaan naar geschikte partners voor hun project(en).
- Er moet (nog) meer werk gemaakt worden van marketing van sociale economie in het hoger onderwijs, zowel bij docenten als studenten. De sector is (te) weinig bekend.
- Er is een grote bereidheid tot samenwerking, maar een duidelijk gebrek aan kennis van ondernemingen, instellingen, personen,...

- Er is nood aan een grotere interdisciplinaire samenwerking in het hoger onderwijs. Ondernemingen kunnen hierop inspelen door in hun projectvoorstellen meerdere opleidingsdimensies te verwerken.
- De overheid moet middelen vrijmaken om de duurzame samenwerking tussen sociale economie en het hoger onderwijs mogelijk te maken.
- Er is duidelijk nood aan een breder forum, een klankbord tussen onderwijs en sociale economie; de creatie van een permanente site waar samenwerking tussen onderwijs en sociale economie kan “plaatsvinden”.

4.4.3. Naar een structurele samenwerking

Na vijf jaren van kennismaking, sensibilisering van de studenten en docenten met het terrein van sociale economie, werd op Crossing Bridges een stap verder gezet. Bruggen slaan tussen twee werelden, werkterreinen en studievelden die van elkaar veel kunnen leren en bijdragen.

Concreet zijn er tal van prachtige voorbeelden van samenwerkingen tussen sociale economie-ondernemingen en instellingen in het hoger onderwijs. Tegelijk blijkt dat heel wat ondernemingen en onderwijsinstellingen open staan voor een verdere toekomstige samenwerking, een echte win-winsituatie voor beide partners:

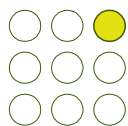
- Maatschappelijke dienstverlening: een basisopdracht van beide partners. *Embedded social purpose* is de drijfveer, de bestaansreden van sociale economie. Onderwijs heeft als taak jonge mensen te vormen om als kritische volwassenen uitdagingen in de samenleving te begrijpen en nieuwe antwoorden te formuleren.
- Onderwijs: sociale economie-ondernemingen hebben creatieve verantwoordelijken, ondernemers nodig die begeesterd met een visie voor vooruitgang op sociaal, maatschappelijk vlak economische uitdagingen durven aangaan. Tegelijk kan de sector het onderwijs ruime feedback bezorgen over leerinhoud, doelstellingen en noden vanuit een reële economische omgeving.
- Onderzoek: innovatie is hier het sleutelwoord, waar sociale economie een cruciale rol speelt. Sociale economie is werkzaam op alle maatschappelijke terreinen: werk, leefmilieu, welzijn, armoede, mobiliteit, innovatie, gelijke kansen, productie, engineering, IT ontwikkelingen, bouw,... De aansluiting bij de verscheiden opleidingen in het hoger onderwijs is quasi ongelimiteerd. In die zin kan sociale economie gezien worden als ‘kruispuntsector’ en bijzonder ‘proeftuin’ voor nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe vragen en noden uit het werkveld kunnen vertaald worden in onderzoeksprojecten en omgekeerd kunnen onderzoek en ontwikkelingsprojecten vertaald worden in praktische processen binnen sociale economie- ondernemingen.

Deze noodzaak aan samenwerking wordt ook expliciet aangehaald in het Vlaams regeerakkoord.

Deze kruisbestuiving tussen hoger onderwijs en sociale economie zorgt voor een ingebed onderwijs, een leefschoon die *“ingebod is in de buurt en in het sociaaleconomische weefsel; en die van daaruit nauw samenwerkt met de samenleving, het verenigingsleven, de bedrijven, de social profit en de overheidsinstellingen.”*

“De Vlaamse kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen, maar ook strategische onderzoekscentra, competentiepolen en dergelijke) beschikken via hun maatschappelijke opdrachten van onderwijs en onderzoek over een enorm potentieel voor kennisontwikkeling en innovatie. Dat potentieel wordt echter nog te weinig benut. De Vlaamse regering wil daarom niet alleen verder investeren in innovatie, maar ook in de vertaling daarvan naar duurzame sociale, economische en ecologische resultaten.”

> www.socialeconomie.be/opdecampus/brug

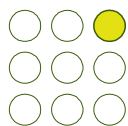
4.4.4. Krachtlijnen 2010

In 2010 gaan we verder op de ingeslagen weg met een verdieping van de netwerken en realisaties tot nog toe, op basis van een aantal krachtlijnen:

- We willen, in opvolging van Crossing Bridges, de interactie versterken in én met het onderwijs door in te zetten op uitwisselingstafels en specifieke lerarenopleidingen. Dit willen we realiseren door het inrichten van thematische lerende netwerken waar de brug tussen onderwijs en ondernemingen verder gestut wordt voor 'zwaar verkeer'. De specifieke lerarenopleidingen kunnen intekenen op introducties van de initiatieles en worden betrokken bij de ontwikkeling van leermodules in aanvulling op het bestaande lespakket, om gespecialiseerde vakdocenten de nodige verdieping te bezorgen. Verder spelen ze een cruciale rol in de digitale lessenspakketten die we voor ogen hebben (zie verder).
- In aanvulling op deze aanpak willen we de bruggen tussen sociale economie-initiatieven en de onderwijswereld zichtbaar maken en verbreden naar nieuwe sectoren en nieuwe onderwijspartners, o.a. door het stimuleren van sociale economie-projecten in projectonderwijs en het ondersteunen van onderzoeksprojecten. Ook het openstellen van bedrijfsprojecten door meerdere instellingen (bvb. HUB, Lessius en HoGent) biedt intensieve samenwerkingsperspectieven voor de sector.
- Doorheen de campagne blijft curriculumopbouw centraal staan om de verankering van de sociale economie in de lessen te verzekeren. In 2010 willen we de stakeholders op managementniveau directer benaderen om hen te overtuigen van de noodzaak van integratie. Sociale economie is immers geen optievak of item in de rand, maar moet een erkende plaats krijgen. Dit initiatief staat niet buiten of naast het onderwijsgebeuren maar maakt er deel van uit. De campagne geeft dit belangrijk signaal.

Naast dit pakket hebben we nog enkele andere plannen:

- Op vraag van de onderwijssector zelf plannen we een hernieuwde uitgave van de brochure "Sociale economie: maatschappelijke winstmaximalisatie".
- U kent Stagepunt reeds als de digitale wegwijzer voor stagiairs en in de sociale economie. Het bestaande aanbod wordt uitgebreid met zuidstages in de ontwikkelingssamenwerking dankzij een structurele samenwerking met VLIR-UOS.
- In het voorjaar van 2010 werden opnieuw tal van extracurricula activiteiten gepland in en rond maart om het doelpubliek van studenten en docenten te verbreden en de interesse voor sociale economie op te wekken bij een ruimer publiek en media
- Het lespakket sociale economie is een eerste aanzet tot de duurzame integratie in de opleidingsonderdelen, maar zeker niet voldoende. Naast de leermodules plannen we de ontwikkeling van een digitaal lessenspakket in het kader van het zogenaamde 'Blended Learning', in samenwerking met de specifieke lerarenopleiding van de HUB. Tegelijk willen we een lespakket over sociale economie ter beschikking stellen van het secundair onderwijs met de didactische tools die op dit ogenblik beschikbaar zijn rond sociale economie. De samenwerking met de lerarenopleidingen (voor leerkrachten secundair onderwijs) en VOSB zorgt voor een extra hefboom.

5. VOSEC als organisatie

5.1. Personeel

De VOSEC-staf is in 2009 verruimd met twee nieuwe medewerkers i.f.v. de projecten 'Maatschappelijke Verantwoordelijkheid en Rekenschap' en 'Sociale economie op de campus' / 'NEXT' anderzijds. Het betreft Herman Raus en Pieterjan Robijn. Beiden hebben een contract van bepaalde duur voor 2 jaren (2009-2010).

Voor 2010 blijft de stafgroep vrij stabiel en tellen we in totaal 6.2 VTE. In functie van de Europese activiteiten in het kader van het voorzitterschap zal nog een beperkte extra ondersteuning aangetrokken worden.

Medewerkers zijn:

- Castermans Greet, directeur
- Desmedt Christine, onthaal en administratie
- Jespers Geert, stafmedewerker, communicatie
- Raus Herman, stafmedewerker
- Repriels Koen, stafmedewerker
- Robijn Pieterjan, stafmedewerker
- Vanhellemont Sander, stafmedewerker

Een korte diversiteitstoets voor het VOSEC-team: gender divers, leeftijd divers (20-30-40-50-ers). Intercultureel niet.

De staf neemt op verscheiden fora een vertegenwoordigingsrol en/of actieve betrokkenheid ter bevordering van sociale economie in Vlaanderen, o.a.:

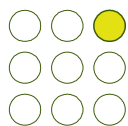
- Raad van Bestuur van Kleis: Greet Castermans
- Adviesraad Vlaams subsidieagentschap: Greet Castermans
- Adviescommissie invoeg: Greet Castermans
- POD 'overleg maatschappelijke intergarte': Greet Castermans
- Associatieoverleg (4 associaties): Pieterjan Robijn
- Kauri AV: Herman Raus
- Netwerk Bewust Verbruiken AV: Geert Jespers
- Strategisch comité SIFO: Koen Repriels
- ...

5.2. Financiën

5.2.1. Positief resultaat

Voor cijfergegevens en taartdiagrammen: zie de bijlagen.

VOSEC heeft opnieuw een positief resultaat in 2009 kunnen behalen. Op een systematische wijze worden de reserves van de organisatie opgebouwd. Eind 2009 zijn dit al gegroeid tot 10 % van de

totale omzet. Elk jaar wordt het voorziene surplus gerealiseerd. Met een reservefonds naast het sociaal kapitaal van 77.000€ stapt VOSSEC uit de risicozone bij mogelijke projecttegenslagen of andere financiële onzekerheden.

De vaste 'zekere' inkomsten van VOSSEC bestaan uit de basisfinanciering (216.000 €) en de lidgeden (17.000 €) op een totaal budget van rond de 700.000 €. De rest van de middelen moeten door projecten en sponsoring worden bijeen gebracht.

Het personeel bedraagt slechts 50% van het totaal budget wat voor een dienstverlenende organisatie een vrij gezonde balans is.

5.2.2. Vooruitzichten 2010

Het budget 2010 is beperkter dan in 2009 omdat een aantal projecten waarvoor VOSSEC in 2009 doorsluisluis was, niet meer aanwezig zijn. Het ging om het project 'Monitor/begeleider in de sociale economie' en de extra ESF-middelen (januari tot juni 2009) die gedispachted werd naar de betrokken deelsectoren voor vormingsinitiatieven.

Het budget 2010 houdt geen rekening met projecten en initiatieven die nog op stapel staan en waarvoor de opstart slechts wordt aangevat op het moment dat de middelen ook voorzien kunnen worden. Deze onzekere projecten zijn:

- Het Strategisch Innovatie Netwerk Sociale Economie
- De gids en begeleidingssessies in het kader van overheidsopdrachten.

Ook wordt het kwaliteitstraject Ecologisch groenbeheer nog in een minimalistische versie opgenomen in het budget omwille van te beperkte middelen.

Sponsoring inkomsten zijn sinds 2009 -omwille van de crisis- teruggelopen. Een vernieuwd beleid en actie is hier rond nodig.

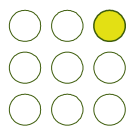
5.3. Raad van Bestuur

Het bestuur heeft in 2009 na de Algemene Vergadering van april een uitbreiding gekend met de deelsector FIETSenWERK met als vertegenwoordiger Sven Huysmans. Als externe bestuurder is Jan van den Nieuwenhuijzen toegetreden ter vervanging van Paul Windey die zijn mandaat niet wenste te verlengen.

Het bestuur telt nu 14 leden.

De deelname aan de bestuursvergaderingen:

Deelsector	Vertegenwoordiger	29/3 10	21/3 10	26/2 10	8/1 10	4/12 09	19/10 09	7/9 09	12/6 09
Adviesbureaus	P. Bosmans	X	-	-	X	X	X	X	X
Activiteitencoöperaties	V. Van Kets (*)	-	-	-	-	-	-	-	-
Coopkracht	M. Vanhove	-	-	-	X	X	-	X	X
FIETSenWERK	S. Huysmans	X	X	X	X	X	X	X	X
KOMOSIE	M. Willem	X	X	X	X	X	X	X	-
Lokale Diensteneconomie	J. Van Passel	-	X	X	X	X	X	X	X
Solidaire financiers	D. Dalle	X	X	X	X	X	X	X	X

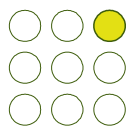

SST	K. Van Den Broucke	X	X	X	X	X	X	X	X
Startcentra	L. Degandt	X	X	X	-	-	X	X	X
VIP	T. Van De Velde	X	-	-	-	X	X	X	X
VLAB	C. Vanroelen	X	X	X	-	X	X	X	X
Extern	J. van den Nieuwenhuijzen	X	-	-	X	X	-	-	X
Extern	J. Van Steenberge	X	-	-	-	X	-	-	-
Voorzitter	L. De Witte	X	X	X	X	X	X	X	X
Directeur VOSEC	G. Castermans	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) Veerle Van Kets heeft in de loop van 2009 haar mandaat tot vertegenwoordiging van de activiteitencoöperaties doorgegeven aan de vertegenwoordiger van de startcentra.

Enkele bestuurders zetelen ook in subwerkgroepen waarin de Raad van Bestuur vertegenwoordigd is.

1. Stuurgroep MVR: Jan van den Nieuwenhuijzen (voorzitter); Matthieu Vanhove
2. Groenoverleg sociale economie: Katrien Van Den Broucke
3. Denkgroep Sociale economie op de campus: Peter Bosmans
4. Ad hoc werkgroep Forum sociaal ondernemingschap: Peter Bosmans

VOSEC Actieplan 2010

De grote lijnen voor 2010 zijn getrokken doorheen het overzicht van de jaarwerking 2009. Bijgaand een samenvatting van deze actielijnen

1. Beleidsvoorbereidend werk

Het beleidsvoorbereidend werk speelt in op alle thema's die op Vlaams, Federaal, Europees niveau m.b.t. sociale economie aan de orde zijn.

De inzet rond deze opdracht ligt op vlak van informatieverzameling, dispatching van informatie naar resp. groepen die dit nodig hebben; het verwerken van de inhoud; overleg hier rond organiseren met de deelsectoren die bij de topic betrokken zijn. Indien zinvol en nodig kan er ook gerichte expertise gezocht worden ter aanvulling van de vraagstellingen. En waar nodig wordt teruggekoppeld naar de Raad van Bestuur.

Voorwaarden voor VOSSEC secretariaat hierbij zijn wel dat:

- de thema's, vraagstukken betrekking hebben op meer dan een deelsector uit het werkveld sociale economie;
- VOSSEC garandeert dat thema's die sectoroverschrijdend zijn door al de betrokken partners kunnen opgevolgd worden;
- voorstellen, besluiten door de betrokken deelsectoren zijn mede ingevuld;
- besluiten die een beleidsimpact hebben op de sector sociale economie als geheel door de Raad van Bestuur bekrachtigd worden.

Voorwaarden voor de sector en hun vertegenwoordigers:

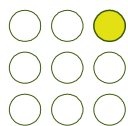
- uitwisseling van kwalitatieve informatie;
- terugkoppeling van ieder naar de respectievelijke achterban;
- loyaliteit.

Hefbomen voor beleidsvoorbereidend werk:

- netwerk met een veelheid van actoren en stakeholders;
- een regelmatige communicatie met het beleid;
- waar nodig samenwerking met de administratie;
- betrokken bij verschillende overlegorganen;
- vertegenwoordiging als VOSSEC (voor heel de sector) in verscheiden fora.

Niet alle thema's kunnen op voorhand ingepland worden. Beleid is een fluctuerend gegeven en inspelen hierop vraagt ook een dynamische aanpak. Een aantal grote actielijnen op beleidsvlak zijn wel al afgebakend of gekend.

1. EU regelgeving en de implicatie voor sociale economie.
2. Overheidsopdrachten en sociale economie (link met ondersteuning werkveld).
3. Vereenvoudiging financieringssysteem voor Groenjobs en MINA-werkers (link met ondersteuning werkveld).
4. Kwaliteitskader voor dienstencheque-ondernemingen (link met ondersteuning werkveld).
5. Ondersteuningskader voor sociale economie uittekenen.
6. Opvolging van de herschikking van de sector en de relatie met de reguliere economie (cfr beleidsnota minister Van den Bossche en VOSSEC).

2. Ondersteunende activiteiten naar groepen van ondernemingen

De ondersteunende actiepunten liggen vaak in het verlengde van beleidslijnen en omgekeerd. VOSEC treedt niet op als ondersteuner naar particuliere sociale economie-ondernemingen. Actiepunten zijn vooral gericht op complementaire zaken die door de bestaande deelsectoren niet worden ingevuld. De actiepunten richten zich ook steeds naar meerdere deelsectoren en hebben doorgaans een globale en transversale insteek.

Voor de uitvoering van ondersteunende actiepunten wordt vaak beroep gedaan op expertise uit de sector. Hetzij uit de ondersteuningsstructuren zoals adviesbureaus, of ook uit de sociale economie-ondernemingen zelf.

De rol van VOSEC-secretariaat ligt eerder op vlak van faciliteren, coördineren en/of voorbereidend werk doen, rapporteren,...

Actiepunten voor 2010:

1. Ecologisch groenbeheer – 7 thema's uitwerken; vervolg vormingssessies en handboek.
2. Dienstencheques intervisietraject I en II: vervolg van NEXT sessies.
3. Maatschappelijke Verantwoording en Rekenschap – fase 2.
4. Strategisch Innovatie Netwerk Sociale Economie: spin-off van NEXT innovatie.
5. Vormingsinitiatieven op transversaal niveau: facilitair. Vb. werken met cijfers,...
6. Gids mobiliteit kansengroepen.

3. Beeldvorming en zichtbaarheid van sociale economie versterken naar meerdere stakeholders (intern en extern)

VOSEC ontwikkelt en ondersteunt de beeldvorming rond en over sociale economie. Tot vandaag loopt dit naast de lokale, particuliere acties van sociale economie-ondernemingen en koepels.

Daarnaast zet VOSEC-secretariaat ook sensibiliseringsactiviteiten op naar doelgroepen die weinig of niet door de andere partners in de sociale economie worden benaderd, bv. het hoger onderwijs.

Om de zichtbaarheid te versterken heeft VOSEC een aantal instrumenten ontwikkeld die i.f.v. communicatie, informatie en sensibilisering een belangrijke rol (kunnen) vervullen naar de sector en daarbuiten.

Een globale imago campagne en coherent beleid en -aanpak wordt nu door de Vlaamse overheid voorgestaan (cfr beleidsnota Van den Bossche). VOSEC wil hier mede een actieplan rond ontwikkelen.

Concrete actiepunten voor 2010:

1. Duurzame uitbouw van portaalsite www.socialeconomie.be.
2. Expertisepunt als info draaischijf voor expertise voor eigen sociale economie-ondernemingen en voor hoger onderwijs.
3. Voorbereiding van campagne stappenplan voor communicatieaanpak 2010-2014.
4. Opstellen van een plan voor een tijdschrift sociale economie (follow-up van Werkwaardig).
5. Sociale economie op de campus – 6^e jaar.
6. Jaarrapport VOSEC 2009.